

A KÖZOKTATÁS JÖVŐNK GARANCIÁJA

1. A közoktatás alkalmazottai, köztük legnagyobb számban a pedagógusok azért dolgoznak, hogy a felnövekvő generációk tagjai művelt emberként, felkészült munkavállalóként hagyják el az iskolát, az életben megállják a helyüket, és jó esélyük legyen az elhelyezkedésre a hazai és európai munkaerőpiacon.

A nevelési-oktatási intézmények működési, személyi, tárgyi feltételei nagymértékben befolyásolják e tevékenység eredményességét. Mind a hazai, mind a nemzetközi vizsgálatok azt igazolják, hogy az oktatás minősége és az ország gazdasági teljesítménye között szoros az összefüggés. E terület pénzügyi kiadásai, befektetései azonban nem holnap, hanem főként holnapután térülnek meg, mint ahogy a hiányos feltételrendszer negatív hatásai is csak évtizedes távlatokban jelentkeznek. **Az oktatás tehát nem csupán költségvetést fogyasztó ágazat, hanem előrelátó befektetés, a társadalmi-gazdasági felemelkedés fontos tényezője.**

2. A politikusok, a döntéshozók többsége oktatási rendszerünk hatékonyságát csupán forint és létszám alapján ítéli meg, gyakran tudatosan csúsztatva a számadatokat. **Pedig nem szabad ezt pusztán közgazdasági, finanszírozási szempontok szerint vizsgálni. Az oktatás-nevelés nagyobb határfoka nem egyszerűen a kevesebb pénz elköltését jelenti, nemcsak a tanár-diák-arány kérdése, hanem a családok társadalmi körülményeinek, a tanulók hátrányos helyzetének függvénye is.** Márpedig hazánkban a jelentős gyermeklétszám-csökkenéssel ellentétesen folyvást növekszik a hátrányos helyzetű, nehezen kezelhető, speciális pedagógiai felkészültséget igénylő gyermekek aránya. Mindez természetesen munka- és költség-növelő tényező is. Az egyenlőtlenségek csökkentése nemcsak társadalmi, méltányossági szempontból lenne kívánatos, hanem fontos hatékonyságjavítási lehetőséget teremtene, illetve nagymértékben növelné nemzetközi versenyképességünket.

Az eddigi döntések ellentmondásosak, nem ebbe az irányba mozdítják a folyamatokat, és szemben állnak a kormányprogram „esélyegyenlőséget teremtő, korszerű közoktatás” célkitűzésével.

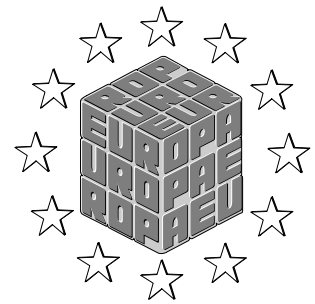
3. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) a kormányprogramban megfogalmazottak alapján elvárja, hogy a konzultációk a szociális partnerek között rendszeresek és érdemiek legyenek. Ennek során át kell tekinteni a törvénymódosítások hatásait. A konvergenciaprogram teljesítését szem előtt tartva néhány területen kompromisszumos megoldásokat kell találni:

- a díjazás nélkül elrendelhető két többletórát törölni kell, a munkaidőkerettel és a munkaidő-nyilvántartással kapcsolatos szabályokat újra kell tárgyalni;
- a közoktatás területén munkanélkülívé válók számára foglalkoztatáspolitikai, átképzési programra van szükség, átmenetileg lehetővé kell tenni a korkedvezményes nyugdíjazást.
- az oktatásfinanszírozásban olyan megoldásokat kell találni, amelyek a települések helyzetétől függetlenül megfelelő tárgyi és személyi feltételeket teremtenek;
- a közalkalmazotti és pedagógusbérek tekintetében pedig olyan helyzetet kell létrehozni, amely a megszorítások időszakában sem eredményez az átlagos reálkereset-csökkenésnél nagyobb mértéket e területen.

Amennyiben ezekben az ügyekben nem történnek érdemi tárgyalások, kompromisszumos megoldások, készek vagyunk a törvényes keretek megtartásával, a közszolgálati szakszervezetekkel együttműködve érdekérvényesítő akciókat szervezni.

A magyar közoktatás napján, 2006. november 22-én

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
Országos Vezetősége

A TARTALOMBÓL:

- A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI
- A MAGYAR KÖZOKTATÁS NAPJÁN
- TAGOZATRÓL TAGOZATRA
- KÖZSZOLGÁLAT: MEGALAKULT AZ EGY-SÉGES SZTRÁJKBIZOTTSÁG
- GONDOLATOK A KÖLTSÉGVETÉSRŐL
- MOBILITÁS EURÓPÁBAN
- PETRÓ ANDRÁS KÖNYVE A SZÜLŐFÖLDRŐL
- HAZAI MOZAIK
- KITÜNTETÉSEK
- PEDAGÓGUS KÓRUSFESZTIVÁL
- HÍREK TÜKRÉBEN
- A HÓNAP NÉVNAPJA
- ÖSSZEÁLLÍTÁS A HUMORRÓL
- A PEDAGÓGUSBÉREKRŐL
- PL-ÚTMUTATÓ:
 - SZTRÁJK: SZERVEZETT MUNKABESZÜNTETÉS;
 - MUNKAJOGI KÉRDÉSEK;
 - KARÁCSONYI AJÁNLATOK PSZ-TAGOKNAK

FELHÍVÁS

Szögi Lajos családjának megsegítésére

Valamennyiünket, az egész országot megrendítette és felháborította az Olaszliszánk történt tragikus esemény: kollégánkat, *Szögi Lajost* brutális módon meglincselték, halálra verték.

Megdöbbenő, hogy ilyen szörnyűségek történhetnek hazánkban. Súlyosan elítéljük a bűncselekményt, ocsmány embereknek tartjuk az elkövetőket. Reméljük, hogy mielőbb megkapják méltó büntetésüket.

Szögi Lajos a tiszavasvári Kabay János Általános Iskolában tanított; tanítványai, a szülők és kollégái egyaránt tisztelték, szerették. A Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) pályakezdése, 1986 óta volt tagja. Temetésén, amelyet Tiszavasváriban 2006. október 21-én (szombaton) rendeztek, részt vettek a PSZ képviselői – Szlankó Erzsébet alelnök, Miklósi István megyei titkár, Szabó Lászlóné, a PSZ helyi titkára –, és együtt gyászoltak a családdal, kollégáinkkal.

A PSZ kezdeményezte azt is, hogy ezen a napon minden iskola, közoktatási intézmény tüzze ki homlokzatára a gyászlobogót.

Gyermekein, feleségén anyagilag is segíteni kívánunk, ezért kérjük a PSZ-szervezeteket, PSZ-tagokat, hogy az erre szánt összeget utalják át a Pedagógusok Szakszervezete Szolidaritási számlájára:

11707024-20464084

Kérésre postai csekket küld a PSZ Országos Irodája.

In memoriam DR. BENKŐ ISTVÁNNÉ (Dr. Kiss Aranka)

Szomorú szívvel vettük tudomásul, hogy a sokunk által tisztelt és szeretett tanárnő 2006. október 16-án örökre itthagott bennünket.

1916. március 12-én született. A Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán szerzett tanári oklevelet és doktori fokozatot, 1942-ben telepedett le a Dunántúl nevezetes városában, Veszprémben. Egy életre szóló oktatói, nevelői munka kezdődött itt. Füst Milán írta: „Minden pedagógus olyan különös lény, aki egész életét a tanítás bűvös kényszerében éli le.” Neki szárnyakat adott akkor, amikor aktív tanár volt, és akkor is, amikor nyugalmazott pedagógusként tartotta a kapcsolatot a szakmával, iskolájával és a régi tanítványainak sokaságával. Legfontosabb dolgának tartotta az igényes és pontos oktatást, szigorúságot, a polgári erények alapján álló nevelőmunkát és minden tekintetben a tanári példamutatást. Kivételes szakmai, didaktikai, metodikai felkészültségével országos hírnévre tett szert. Természetesen szakszervezetünkkel is szoros kapcsolatban állott. Számos kitüntetéssel ismerték el munkálkodását.

Élete során mindvégig megőrizte szerénységét, mintha Csiky Gergely szavait követte volna: „Az emberi nagyság nem a kivételes pillanatokban, hanem a szürke hétköznapi munkában világlik ki.” Nem elégedett meg a tanítással, tanult, figyelt, gondolkodott és írt (43 szakirodalmi munkája jelent meg).

Élete utolsó éveit a budapesti Nyugdíjas Pedagógus-otthonban töltötte. Születésnapján tanártársai, volt diákjai köszöntötték, jómagam is, négy éven tanítványa. Nagyon örült, nagyon boldog volt. Balesete után meglátogattam. Készültünk az 50 éves érettségi találkozóinkra, ám ezt már nélküle tartottuk meg. Elhunyt, de munkássága halhatatlan. *Delyné Pósa Piroska*

Rajzfilmes tanfolyam

Animációsfilm-rajzoló OKJ-s tanfolyamot indít a Pannónia Filmstúdió. Várják a műfaj iránt érdeklődőket, akik a rajzfilmes szakmát szeretnék megtanulni (államilag elismert bizonyítvány). Telefonos egyeztetés után betekinhetnek a most folyó képzésbe.

A jelentkező választhat, hogy a 8 hónapos tanfolyam délelőtti vagy délutáni csoportjában tanulja a szakmát heti 2 alkalommal.

Jelentkezés: 06-1-250-1355, 250-0432.

A pedagógusok és szülők figyelmére

egyenként számít a *Mentor* című oktatási, egészség- és életmódmagazin, mely hú tükört nyújt az iskola, a kultúra, a mindennapi élet időszerű eseményeiről. Hasznos kiegészítője tankönyvkritikái melléklete, a *Támpont*. A szerkesztőség új címe: 1054 Budapest, Tüköry u. 3. Tel./fax: 269-2730.

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja internetes honlapunkkal (www.pedagogusok.hu) együtt szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Amennyiben több intézmény van egy településen, a helyi PSZ-szervezet terjeszti tovább a példányokat. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan elolvassa és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék azt minél több kollégával megismertetni. *Egyre több intézmény nevelőtestületi szobájában, könyvtári olvasótermében is hozzáférhető már lapunk. Jól bevált gyakorlat, ha egy-egy érdeklődést keltő, aktuális írás fénymásolata vagy a lapban olykor megjelenő miniplakát a hirdetőtáblára is kikerül. Jogszabályismertető, zöld PL-útmutatóban szereplő anyagainkat pedig tanácsos a PSZ-tisztségviselőnek és az intézményvezetőnek együttesen áttekinteni, megbeszélni. Így sokkal kevesebb félreértés, esetleges konfliktus adódik.*

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés díja 5% áfával 3.450 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, féloldalas 40.000, negyedoldalas 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 20 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

Győri üzenet a múlttól manák

Gröz Andrea, aki Győrött dolgozik a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Főiskolai Kar pedagógiai tanszékének oktatójaként, részletes ismertetőt küldött lapunknak *Magyarok a nagyvilágban – 350 éves a Magyar Enciklopédia* című kiadványról. Benne – a Magyar Pedagógiai Társaság megyei tagozatának gondozásában – azok az előadások olvashatók, amelyek a városban 2003 és 2005 között rendezett programsorozaton elhangzottak.

A méltatott könyvet *Kovátsné Németh Mária* tanszékvezető, a társaság megyei elnöke szerkesztette. Az indító olvasmány, amely világhírű tudósunk, Apáczai Csere János életművét méltatja, az ő gondos kutatásait tükröző műve. Az ezt követő többi előadás a különféle, kapcsolatos témákról szól széles áttekintéssel.

A szemlélő kollégánál részletes írását üdvös lenne egészében közölni, ám erre helyszüke miatt nincs módunk. De hadd idézzük – figyelmet ébresztően – az utolsó bekezdést: „A kötetet nemcsak azok forgathatják haszonnal, akik pedagógusképző intézmények hallgatóiként leendő hivatásukra készülnek, hanem minden olvasó számára is gazdagodási lehetőséget nyújt a kötet, akik fontosnak, feladatuknak tekintik a jelen társadalmának, illetve a jövő nemzedékének az értékek újraértelmezésében, újratermelésében segítő kezét nyújtani.”

Kiadvány a hiperaktivitásról

Az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány kutatómunkája során feltárta, hogy a hiperaktív, figyelemzavarosnak nevezett gyermekeknek adott pszichiátriai szerek számos mellékhatást és függőséget okozhatnak a gyerekeknek. A hiperaktivitás nem betegség, hanem tünet, ezért minden esetben az okot kell feltárni és ezt kezelni. A hiperaktivitást többek között különféle allergiák, édességfogyasztás, élelmiszer-adalékanyagok, gombák, vírusok, vitaminhiány, valamint olyan fizikai betegségek is okozhatják, amelyeket még nem diagnosztizáltak és így kezeletlenek maradtak. Az alapítvány megjelentetett egy INGYENES tájékoztató kiadványt, melyet szívesen bocsát rendelkezésre az érintetteknek és a hiperaktív gyermekekkel foglalkozó személyeknek.

Cím: Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány, 1461 Budapest, Pf. 182. Tel.: (1) 342-63-55

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Arok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@internet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.450,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Országos Vezetősége** 2006. október 16-i ülésén az elmúlt időszak szakszervezeti tevékenységéről, az országos érdekegyeztetésről elhangzott tájékoztatást követően megvitatta nagykanizsai szervezetünk rendkívüli kongresszus összehívására vonatkozó kezdeményezését. A sokoldalú véleménycserét követően a testület tagjainak nagy többsége nem fogadta el a javaslatot. A továbbiak során az országos vezetőség konzultációt folytatott a magyar közoktatás napjához kapcsolódó PSZ-akcióról (lásd a lap alján).

A **PSZ Elnöksége** 2006. november 5-i ülésén aktuális vagyoni ügyi kérdésekkel foglalkozott, majd megtárgyalta a PSZ 2005. évi központi gazdálkodásáról készült beszámolót. Végül a soron következő munkakongresszus összehívásával kapcsolatos kérdésekről tárgyalt.

A **PSZ Országos Vezetősége** 2006. november 6-i ülésén megvitatta és elfogadta a PSZ 2005. évi központi gazdálkodásáról készített beszámolót. Ezt követően áttekintette a 2007. évi költségvetési törvényjavaslat közoktatást érintő részeit, valamint a kormány jövő évi bérjavaslatát. (Az ezzel kapcsolatos összeállítást lásd lapunk 5. oldalán.) Végül döntött a PSZ munkakongresszusának 2006. december 2. napjára történő összehívásáról. Ezen az oktatási és kulturális miniszterrel együtt megvitadjuk a közoktatás helyzetét, gondjait, és remélhetőleg néhány problematikus kérdésben kompromisszumos megállapodás születik. (Ennek előkészítő tárgyalásai folyamatban vannak.)

A **PSZ Országos Vezetősége** 2006. november 20-i ülésén áttekintette az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság (lásd lapunk 5. oldalán) megalakulásával összefüggő helyzetet, és kialakította álláspontját a november 28-ára tervezett közszolgálati nagygyűlés állásfoglalás-tervezetével kapcsolatban. A magyar közoktatás napja alkalmából elfogadta „A közoktatás jövőnk garanciája” c. nyilatkozatot, amely november 22-én megjelenik az országos napilapokban. (Lásd címlapunkon.) Végül áttekintette a képviselői meghívások, illetve a közoktatás napi intézménylátogatások, fórumok helyzetét.

A **PSZ regionális fórumaira** 2006. október 12-én Székesfehérváron, 18-án Pécsen, 26-án pedig Miskolcon került sor. Ezeket *Varga László*, a PSZ elnöke tájékoztatást adott az ágazatunkban, a közszférában kialakult helyzetről, és a szükséges tennivalókról konzultációt folytatott a sok száz résztvevővel. A fórumokon a PSZ illetékes területi és helyi vezetői mellett önkormányzati és országgyűlési képviselők is jelen voltak.

A **Közoktatáspolitikai Tanács** (KÖPT) az elmúlt időszakban többször ülésezett, 2006. október 10-én, 17-én és november 7-én. Az első ülésen szakszervezeti kezdeményezésre megvitatták a közoktatási törvény módosításával és a szak- és felnőttképzéssel összefüggő tapasztalatokat. A második ülésen a NAT felülvizsgálatának a szempontrendszerével és az érettségi vizsgaszabályzat módosításával

foglalkozott. Harmadik alkalommal került sor a 2007. évi költségvetési törvényjavaslat közoktatást érintő fejezeteinek áttekintésére, vitájára. A KÖPT-üléseken a PSZ képviseletében részt vevő *Szlankó Erzsébet* alelnök kifejezte elégedetlenségét a költségvetési tervezet több tételével kapcsolatban. Mindenekelőtt a közoktatás-finanszírozás hatásvizsgálatok nélküli átalakítását, a 7,8 milliárd forintos kivonást kifogásolta, és minimális elvárásként megfogalmazta a közoktatási források értékállóságának igényét.

Az **Európai Szakszervezeti Szövetség Oktatási Bizottsága** (ETUCE) 2006. október 12. és 13-án Bukarestben térségi találkozózt szervezett, amelyen román, bolgár és magyar szakszervezeti vezetők vettek részt. Az ETUCE képviselőivel együtt áttekintették az uniós csatlakozás előtt álló Bulgária és Románia pedagógus-szakszervezeteinek helyzetét, részvételüket a szociális párbeszédben. Megbeszélték a magyarországi tapasztalatokat, majd a szociális dialógus akcióterve keretében megvitatták a közoktatás munkáltatói szerepkerit. Ennek során *dr. Horváth Péter* intézményvezető, a PSZ szakértője „Decentralizáció a magyar közoktatásban” címmel nagy sikerű előadást tartott. A PSZ-küldöttség vezetője *Szlankó Erzsébet* alelnök, tagjai pedig *dr. Horváth Péter*, *dr. Pataki Mihály*, *Bodolay Zoltán*, *Dobai László*, *Kégel Tamásné*, *Molnár Tibor*, *Réthy Zsuzsanna*, *Szabó Zsuzsa*, *Szigethy Marianna*, *Vajna Tünde* és *Vámi István* voltak.

A **PSZ Bács-Kiskun Megyei Szervezete** 2006. november 2-4-én az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) közreműködésével és finanszírozásával a szakszervezeti tisztségviselők számára konfliktuskezelő tréninget rendezett Kecskeméten. A háromnapos hétvégi foglalkozás célja többek között az volt, hogy folyamatkezelési és konfliktusmegelőzési ismereteket és készségeket alakítson ki a szakszervezeti résztvevők körében.

A **Lengyel Pedagógusok Szakszervezete** (ZNP) 39. kongresszusára 2006. november 17-18-án került sor, amelyen a PSZ képviseletében *Árok Antal* alelnök és *dr. Horváth Péter* szakértő vett részt. A ZNP hasonlóan a PSZ-hez az ország legnagyobb szakszervezete. A kongresszus értékelte az elmúlt időszak tevékenységét, és súlyos kritikát fogalmazott meg a lengyel oktatási miniszter tevékenységével kapcsolatban. A kongresszuson a magyar vendégek mellett részt vett *Fred van Leeuwen*, az Oktatási Internacionálé főtitkára, *Martin Römer*, az ETUCE elnöke, valamint a belga, a holland és az izraeli pedagógusok szakszervezetének képviselője. *Árok Antal* kongresszusi hozzászólását nagy tetszéssel fogadták a küldöttek. Többek között a az évszázadokon át élő lengyel-magyar barátságra alapozva hangsúlyozta a szorosabb együttműködést. Szorgalmazta a közös európai uniós kezdeményezéseket az oktatás feltételrendszerére vonatkozó normák kialakításáról. A kongresszus végül újválasztotta a ZNP elnökét, *Slawomir Broniarzot*.

Akció a magyar közoktatás napján

A Pedagógusok Szakszervezete 1991 óta a *magyar közoktatás napjaként* tartja számon november 22-ét. Létrehozásával az volt a cél, hogy az aktuálisan zajló költségvetési vitákhoz kapcsolódva felhívjuk a közvélemény figyelmét a közoktatás stratégiai jelentőségére, fejlesztésének szükségességére; azért, hogy a döntések ne csak pénzügyi szemlélet alapján szülessenek, hanem azokban fejeződjön ki a nemzet gondoskodása saját jövőjéről; ne szoruljanak háttérbe a szakmai szempontok, a tanulói, szülői, pedagógusérdekek.

Mindezzel törekedtünk és jelenleg is törekszünk elősegíteni a magyar közoktatás valós társadalmi megítélését, a gondok felszámolásához szükséges, körültekintő országos és helyi döntések meghozatalát. Ezért **2006. november 22-ére** az intézmények kezdeményezése alapján mintegy 300 országgyűlési képviselőt hívtunk meg nevelési-oktatási intézményeinkbe. Ennek során közvetlen benyomást szerezhetnek a működési feltételekről, és egy nevelőtestületi értekezlet vagy fórum keretében kollégáink véleményét is megismerhetik. Azt várjuk, hogy a találkozók példát adnak a konstruktív párbeszédre. Arra, hogy a közoktatás ügyei szakmai és nem pártpolitikai alapon ítéltetnek meg. A legtöbb képviselő örömmel fogadta a meghívást, és ott lesz a találkozón. Vannak olyanok, akik elfoglaltságukra, külföldi útjukra hivatkozva nem tudják vállalni a részvételt. Ám jónéhányan vannak olyanok is, akik nem is reagáltak az invitálásra!

Az akció értékelését lapunk következő számában tesszük közzé.

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

A PSZ Szakoktatási Tagozatának Intézöbizottsága október 10-i ülésén a szakterület aktuális ügyeivel foglalkozott és előkészítette a tagozat országos tanácskozását. A testület megvitatta a többször módosított 1993. évi LXXVI. sz. szakképzési és a 2003. évi LXXXVI. sz. szakképzési hozzájárulásról szóló törvény (várható) gyakorlati hatását. A jelenlévők a módosítások szükségességét – az országban kialakult komoly szakemberhiány miatt is – elismerték. A megoldást sürgetőnek, a szakképzés helyzetének rendezését, erősítését nemzeti érdeknek ítélték. E célt szolgáló eszköznek tartják a Szakiskolai Fejlesztési Programot, a reformot és a törvényi módosításokat is.

A szakképzésről szóló törvény 4., 5., 6., 10., 12., és 13.§-ának a módosítása, valamint az új Országos Képzési Jegyzék kiadása (1/2006. (II. 17.) OM rendelet) alapján megteremtődtek a kompetenciaalapú, moduláris szerkezetű szakképzés jogszabályi feltételei. A terv az, hogy 2007/2008-as tanévtől felmenő rendszerben megvalósuljon a moduláris rendszerű képzés. A szakmai modulokat az ágazati modulterképek tartalmazzák. Ezek alapján pontosan megállapítható az azonos szakmacsoportokhoz tartozó szakképesítések egymáshoz való viszonya, elméletileg könnyebbé válik az átjárhatóság és a megszerzett ismeretek beszámíthatósága.

Érthető a terv, de akadnak felmerülő aggályok a rendszerrel kapcsolatban:

- Az új szakok meghirdetése még várat magára, mivel az Országos Képzési Jegyzék átdolgozása a mai napig folyamatban van

- A modulrendszer érthető, de az átjárhatóság megvalósítása már kérdőjeles, mivel gondot jelent a kivitelezhetősége a csoportlétszám alakulása miatt. Valamint problémát okozhat a finanszírozás is, hiszen a résztvevő ott hallgathatja az egyes modulokat, ahol az neki a legjobban megfelel, mivel szabadon választhat. Előfordulhat – és minden bizonnyal elő is fog fordulni –, hogy a csoport, illetve az osztálylétszám ennek következtében év közben is módosul. Ennek finanszírozása ma nem kidolgozott. Gondot jelent a dokumentációhoz szükséges anyagok hiánya.

- Átláthatatlan, hogyan történik a modulrendszerben tanítók kéthavi elszámolása. Az oktató (tanár) munkája ugyanis attól függ, hogy éppen van-e tanuló arra a modulra, melyet az adott oktató oktat. Szükséges esetben az is előfordulhat – különösen a kezdeti időben –, hogy az oktató a tanév egyes szakaszaiban nem lát el oktatási feladatot, mivel nincsen hallgató abban a modulban. Ezzel szemben a tanév más időszakában annyi feladat adódna számára, amelyet már nem láthat el. A probléma megoldására két elképzelés merült fel: egyrészt biztosítani kell a szükséges át-, illetve továbbképzés lehetőségét, másrészt a munkaidőkeretet éves szinten kellene megállapítani.

- A két minisztériumhoz való tartozás is bonyolítja a helyzetet, mivel a Szociális és Munkaügyi Minisztérium hatáskörébe tartozik a szakiskola 9-10. és a szakközépiskola 9-12. 13. évfolyama. A többi évfolyam az Oktatási és Kulturális Minisztérium felügyeletét élvezi. Öröndetes, hogy

- a 2003. évi XXXVI. törvény 7. §-a kiegészült egy új bekezdéssel, amely gondoskodik arról, hogy a szakképzési hozzájárulásból korábban beszerzett, a gyakorlati képzés céljait szolgáló eszközök - a jogutód nélkül megszűnő képzési helyek esetében – továbbra is a gyakorlati képzést szolgálják.

Mindezekre kérnénk válaszokat, keresnénk közösen a megoldást az országos tanácskozásra meghívandó minisztériumi előadótól, mert szeretnénk a szakképzés presztízsét és a benne lévők elismertségét emelni. Szeretnénk, ha az elképzelés és terv egyre közelebb kerülne a valósághoz, mert meggyőződésünk, hogy csak emberközelí, megoldható feladatok visznek előre.

Bertók Csaba és Holdampf Sándorné, az intézöbizottság tagjai

A PSZ Ifjúsági Tagozata Intézöbizottsága 2006. október 20-án ülést tartott, amelyre meghívást kaptak azok a fiatal PSZ-tagok, akikről úgy gondoltuk, hogy komolyan veszik a szakszervezet munkáját, s abban önként szívesen részt is vennének.

A megbeszélés egyetlen napirendi pontja az volt, hogy a 2006. december 16-ra tervezett tagozati tisztújító küldöttgyűlést előkészítse.

A Pedagógusok Szakszervezete Ifjúsági Tagozatának Intézöbizottsága ezért jelölö bizottságot hozott létre, melyre felkérte az alábbi kollégákat, akik a felkérést el is fogadták: **Deák Mónika** – Kecskemét, **Kovácsné Nagy Krisztina** – Mezőberény, **Kulcsár Róbert** – Győr, **Szilva Noémi Judit** – Miskolc, **Tóbi László** – Nagykanizsa. A jelölö bizottság saját soraiból Szilva Noémit választotta meg elnökének.

A továbbiakban a küldöttgyűlés gyakorlati lebonyolításáról beszéltünk.

A kirajzolódó elképzelések szerint minden, már megalakult ifjúsági tagozat a területi tagozati ülésen egy küldöttet választana, a tagozattal még nem rendelkező megyék, városok ifjúsági fórumot szervezve lépnek meg a tagozat megalakítását, s jelölőnek küldöttet. A küldöttek mandátumképviseletéről az intézöbizottság – konzultálva a PSZ vezetésével – a következő tanácskozáson dönt. Az újonnan megválasztott ifjúsági tagozatok elnökei 2008-ig, a PSZ tisztújító kongresszusáig töltik be tisztségüket.

Szeretnénk elérni, hogy a tagozat eddigi tevékenysége tovább szélesedjék, képviseltesse benne az ország minden része, s hogy sikeresen tudjuk megjeleníteni korosztályunk sajátos munkavállalói problémáit. Meggyőződésünk, hogy közös gondolkodással, együttakarással a PSZ érdekvédelmi tevékenysége részeként lesz lehetőségünk holnapunk alakítására.

Hegyesiné Vass Erika, a PSZIT intézöbizottsági tagja

A PSZ Országos Óvodai Tagozatának Intézöbizottsága 2006. október 17-én tartotta ülését. *Horváth Erzsébet*, a PSZ TB szakértője a legújabb lehetséges nyugdíjazási szabályokról, aktuális tb-kérdésekről tartott rövid tájékoztatót.

Dr. Dudás Lilian, a PSZ jogi szakértője a pedagógusokat most leginkább foglalkoztató munkaidő-nyilvántartás megszervezésére, dokumentálására adott praktikus tanácsokat.

Árok Antal alelnök a legutóbbi OV ülésről számolt be, ismertette a költségvetési vita főbb dátumait, várható állomásait, szakszervezetünk feladatait.

Az intézöbizottság tagjai országos óvodai tagozati tanácskozás összehívásában is megállapodtak, amire december első felében kerülhet sor, a PSZ országos küldöttértekezlete után.

Verba Attiláné intézöbizottsági tag

A PSZ Felnöktoktatási, Felnötképzési Tagozat Intézöbizottsága részvételével országos tanácskozást tartott november 7-én a **Szakoktatási, Szakképzési Tagozat**.

A tagozatok együttes megjelenése mintegy aláhúzva illusztrálta a tanácskozás témáját, a két terület tevékenységében, irányításában megvalósuló közeledést.

Meghívott vendégként *Mátyus Mihály*, a Munkaügyi és Szociális Minisztérium főosztályvezetője az országos irányítás rendszerében bekövetkezett változásról beszélt részletesen, s változta a két szakterület szakmai bizottságainál várható módosulásokat is.

Ismertette a már részben bekövetkezett s – a változások eredményeként – a jövőben történő jogszabályi módosulásokat. Az előadást követő konzultáció során számos, a gyakorlat és az elképzelés, szándék eltéréseiből adódó problémát vetettek fel a kollégák, melyek összegyűjtését és a minisztériumokhoz való eljuttatását kérte a főosztályvezető.

Dr. Kiss Attiláné, a Felnöktoktatási Tagozat vezetője a IV. Felnöktoktatási Konferencián elhangzottakat ismertette röviden. Ő is hangsúlyozta a felnöktoktatás és szakoktatás egymásra építettségének erősödését. Felhívta a figyelmet, hogy a jövőben szabályozásra kerül a felnötképzésben a gyakorlati képzés feltételrendszere, az állami támogatással folyó felnötképzés ellenőrzése, továbbá a felnötképzési szerződések tartalmának pontosítása.

A tanácskozás záró témája a PSZ aktuális érdekvédelmi munkájának ismertetése volt. *Árok Antal* alelnök a bértárgyalások alakulásáról, a magyar közoktatás napjára szervezett, a parlamenti képviselők szelid befolyásolását célzó, képviselői iskolátogatókkal színesített akcióról beszélt.

Juhász Olga sajtómenedzser

MEGALAKULT AZ EGYSÉGES KÖZSZOLGÁLATI SZTRÁJKBIZOTTSÁG

Az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) 2006. november 7-i ülésén a költségvetési nehézségeire hivatkozva terjesztette elő a kormány a közzsfera 2007. évi béreinek befagyasztására vonatkozó javaslatot. A szakszervezeti oldal, amelynek szívvívője Varga László, a PSZ elnöke, a SZEF alelnöke, természetesen ezt a javaslatot nem fogadta el, és a miniszterelnökhöz írott levélben fogalmazta meg igényét a bértáblának az infláció mértékével való emelésére. Erre a kormány nevében Kiss Péter szociális és munkaiügyi miniszter válaszolt. Ezt a javaslatot az OKÉT, illetve a Közalkalmazottak Országos Munkaiügyi Tanácsának (KOMT) november 16-i ülése előtt megvitatták a szakszervezetek, és ennek nyomán döntöttek az Egységes Közzolgálati Sztrájkbizottság (EKSZ) létrehozásáról. A Kiss Péter nével fémjelzett kormányjavaslatot és az EKSZ létrehozását bejelentő deklarációt az alábbiakban közöljük. A sztrájkbizottságot alkotó szakszervezeti konföderációk, köztük a legtöbb közzolgálati szakszervezetet összefogó SZEF is (a PSZ e konföderáció legnagyobb tagszervezete) a további lépésekről november 28-i nagygyűlésén döntenek.

Tisztelt Elnök Úr! A közzsfera 2007. évi várható keresetalakulásával kapcsolatban Miniszterelnök úr megbízásából válaszolva a hozzá eljuttatott levelükre, az alábbiakról tájékoztatom Önöket.

Az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács 2006. november 7-i ülésére a kormányzati oldal által benyújtott előterjesztések azt tükrözik, hogy a költségvetés egyensúlyi helyzetének gyors és jelentős mértékű javítása érdekében – aminek szükségességét információim szerint Önök sem vitatják – határozott intézkedéseket kellett és kell tenni. Ezeknek az intézkedéseknek a költségvetési bevételek ésszerű mértékű növelésén túlmenően kétségtelenül ki kell terjedniük a kiadások szigorú keretek között tartására, esetenként a csökkentésére is.

A Kormány a 2007. évi költségvetési törvényjavaslat előkészítése során számításba vette a kiadási kötelezettségeit, az uniós támogatásokhoz szükséges hazai forrásigényeket, és mérlegelte a lakosság szociális helyzetét. Az egyensúly javításához nélkülözhetlenné vált a közzsferában dolgozók kereseteinek szigorú keretek között tartása is. A Kormány Önökön keresztül is kéri a közzsfolgálatban dolgozók megértését abban, hogy az elmúlt években végrehajtott, jelentős reálkereset emelkedéssel járó, felzárkóztató bérpolitikai intézkedések miatt arányában is számottevően megemelkedett keresetjellegű kifizetések a költségvetési törvényjavaslat szerint 2007-ben érdemben nem növelhetők.

Amennyiben letéménk a konvergencia-programban felvázolt pályáról, akkor az ország bizonyosan sokkal súlyosabb helyzetbe kerülne, és több év távlatában lényegesen nagyobb áldozatot kellene hozni – a munkavállalóknak is - az egyensúly megteremtése érdekében, mint most. Ennek végig gondolására is kérem a szakszervezeteket.

Szeretném jelezni azt a javaslatunkat is, hogy a 2007-es nehéz év következményeinek kezelése, valamint egy esetlegesen súlyosabb helyzet elkerülése érdekében célszerű volna egy három évre vonatkozó megállapodásba foglalni a Kormány és a szociális partnerek kölcsönös kötelezettségvállalásait. Nagyon fontosnak tartom ezért, hogy a november elején megkezdett tárgyalásokat tovább folytassuk. Ennek során a többéves perspektíva felvázolása mellett tárgyalagos vitában értékelni kell az elmúlt évek eredményeit, valamint a 2007-es költségvetési javaslat részleteit, illetve következményeit.

A konvergencia-program végrehajtásának 2007. áprilisi vizsgálatát követően lehetőséget látunk arra, hogy a vizsgálat eredményeinek függvényében félév táján értékeljük a közzsfera bérpolitikai helyzetét is, egy 2007. szeptemberi bérintézkedés eshetőségét sem kizárva.

Nem vitatva a közzsfera munkavállalóinak jogát a törvényekben biztosított érdekvérvényesítő eszközök alkalmazására, kérem, hogy felelős döntéseik meghozatala során mérlegeljék a közzsferában dolgozók helyzetének javítására tett eddigi erőfeszítéseket, a fontosabb foglalkatkat, valamint a társadalmi béke fenntartásában betöltött fontos szerepüket is.

Budapest, 2006. november 14.

Üdvözlettel: Kiss Péter

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Az Országos Közzsfolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) Munkavállalói Oldalát alkotó négy szakszervezeti konföderáció (SZEF, ÉSZT, Liga Szakszervezetek, MSZOSZ) nevében 2006. november 7-én levélben fordultunk Önhöz a 2007. évi közzsfolgálati keresetek ügyében.

Levelünkre Kiss Péter miniszter úr aláírásával érkezett válasz. Az abban foglaltak nem elégitik ki az oldal elvárásait. A kérdéseinkre az OKÉT 2006. november 16-i ülésén jelenlévő kormányzati oldaltól sem kaptunk érdemi választ. Ezért az Országos Közzsfolgálati Érdekegyeztető Tanács Munkavállalói Oldalát alkotó négy szakszervezeti konföderáció a közzsferában a foglalkoztatási biztonság megőrzése, a jogállási törvényekben (Kjt., Kt., Hszt., Hjt.) garantált munkavállalói jogok, juttatások csorbítására irányuló szándékok megakadályozása, valamint a közzsfera munkavállalói béreinek 2007-ben reálértéken történő megőrzése érdekében a mai napon megalakította az egységes sztrájkbizottságot.

A négy szakszervezeti konföderáció a mai naptól felfüggeszti tevékenységét az OKÉT-ban, valamint a szektorális érdekegyeztető fórumokban mindaddig, amíg az Egységes Közzsfolgálati Sztrájkbizottság a fenti kérdésekben megállapodásra nem jut a kormánnyal.

A sztrájkbizottság vezetője dr. Szabó Endre (elérhetősége: 1051 Budapest V., Sas u. 10.)

Tisztelettel kérjük a Miniszterelnök urat, hogy a Sztrájk törvény előírásait figyelembe véve a Magyar Köztársaság Kormánya nevében nevezze meg a felhatalmazással rendelkező tárgyaló partnereket, és a legrövidebb időn belül kezdődjenek meg a Kormány és az Egységes Közzsfolgálati Sztrájkbizottság között a tárgyalások.

Az OKÉT Munkavállalói Oldalát alkotó szakszervezeti konföderációk nevében: dr. Szabó Endre (a SZEF elnöke); dr. Vigh László (az ÉSZT elnöke); Kónya Péter (a Liga Szakszervezetek társelnöke); Kónya Gusztávné (az MSZOSZ Közzsfera Részszövetség elnöke).

Budapest, 2006. november 17.

Felhívás a társadalmi békére

Mi tudjuk, hogy mit jelent egy országos újjáépíteni! Azt is tudjuk, hogy az milyen áldozatokkal jár. Még sokan vagyunk, akik a II. világháború után a romokból építettünk egy új országot.

Mi tudjuk, mert többször volt benne részünk, hogy mit jelent a több számjegyű infláció!

Mi tudjuk, hogy mit jelent a nyugdíjasok biztonsága!

Mi tudjuk, hogy ki, mikor, mit ígért a nyugdíjasoknak és azt hogyan tartotta be!

Mi tudjuk azonban azt is, hogy mit jelent, ha egy hatályos, a nyugdíjasokra kedvező törvényt teljesítése előtt megváltoztatnak!

Mi tudjuk és értékeljük, hogy mit jelent a nyugdíjasok számára anyagilag és lelkiileg, ha egy nehéz gazdasági helyzetben kiállnak a nyugdíjasok érdekeiért, a meghozott intézkedések következetes betartásáért. S a miniszterelnök és a kormány ezt teszi!

Mi tudjuk, hogy a nyugdíjasok nem eltartottak, megdolgoztak a nyugdíjukért. Az nem az állam adománya, hanem munkával és járulékfizetéssel szerzett jog. Mi tudjuk, hogy szerzett jogunk biztonságát az aktív korosztályokkal kötött „társadalmi szerződés” garantálja. Ezt a szerződést fiainkkal és unokáinkkal kötöttük, mert ők is lesznek egyszer nyugdíjasok, s akkor is szükség lesz a generációk közötti együttműködésre.

Az elmondottakból következően: tudomásul vesszük a kormány intézkedéseit, a gazdaság és a pénzügyek rendbetételének szükségességét. Reméljük, ez a folyamat minél rövidebb lesz, mert gyermekeink és unokáink jövőjéért érdemes áldozatot hozni!

Ugyanakkor nem tudjuk elfogadni, hogy napjaink békétlenségével, bizonytalansággal teljenek. A politika szereplői csak vélt vagy valós múltbéli sérelmeikkel foglalkozzanak az összefogás helyett. Ezért kérünk minden jóérvű nyugdíjast, megélhetést biztosító más ellátásban részesültöt és az őket képviselő szervezeteket, hogy csatlakozzanak felhívásunkhoz.

Elvárjuk, hogy az országgyűlési képviselők döntéseik előtt a felhívásban foglaltakat mérlegeljék, és ezt követően alakítsák ki politikai és szakmai álláspontjukat. Törekedjenek a lehetséges és szükséges együttműködésre az ország érdekében kizárólag parlamentáris keretek között. Gyermekeinkért és unokáinkért!

Budapest, 2006. október 17.

A felhívást elfogadták az országos nyugdíjasszervezetek (NYOK, NYOSZ, MSZOSZ, „Élelet az éveknek” Klubszövetség, Budapesti Nyugdíjas Szövetség ...) és a Pedagógusok Szakszervezete Nyugdíjasválasztmánya nevében: Szabó Zoltán

NÉHÁNY GONDOLAT A 2007. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TERVEZETRŐL

A parlament elé terjesztett jövő évi költségvetési törvénytervezet jól érzékelhetően a konvergenciaprogram megvalósításának legfontosabb eszköze. A megszorító intézkedések a közoktatás területén különösen érzékelhetőek. A költségvetési tervezet statisztikai indoklásából egyértelműen kitűnik, hogy a költségvetés 58,7%-át kitevő jóléti funkciók (oktatás, egészségügy, társadalombiztosítás) mind a bevételek növelése (felsőoktatási „tandíj-fer”, nyugdíjasok egészségügyi és nyugdíjalapi befizetései, háztartásbeliek, östermelők egészségügyi hozzájárulásterhe stb.), mind a kiadások csökkentése terén a legnagyobb megtakarításokat hozzák a költségvetésnek.

A felsőoktatás kondíciói ugyan valamit javultak, a közoktatásé viszont érzékelhetően romlanak. Az Oktatási és Kulturális Minisztérium a 18 milliárd forinttal megemelt felsőoktatási keretből elsősorban a képzés színvonalának emelkedését kívánja elősegíteni. A 2007. évi költségvetésben már az idén szeptembertől jelentősen megemelt hallgatói támogatásokkal kell számolni. Ez a növekedés összességében 5,4 milliárd forintos többletkiadást jelent. *A közoktatás jövőre azonban több mint két százalékkal (11,3 milliárd forinttal) kevesebb állami támogatást kap, mint az idén.* Ami az inflációval is kalkulálva jelentős veszteség, és nem magyarázható csak a gyermeklétszám

csökkenésével. Egyrészt azért, mert 2007. január 1. – augusztus 31. között változatlanul a 2006-os normatívák időarányos része használható fel. Másrészt azért, mert 2007. szeptember 1. – 2008. augusztus 31. között (a 2007/2008-as tanévben) az új finanszírozási rendszer révén további forráskivonás történik. Ezáltal oktatásszervezési (értsd összevonás, csoportok, osztályok csökkentése – pedagóguselbocsátás) intézkedésekre ösztönzi az intézményfenntartó önkormányzatokat. Megkezdődik a közoktatási teljesítménymutató alkalmazása, amely előírja, hogy a közoktatás valamennyi intézményében egységes elvek alapján számolják ki, hogy a feladatok elvégzése mennyibe kerül. Az új számítási mód alkalmazásakor figyelembe kell venni az évfolyamok tényleges és átlaglétszámát, a pedagógusok foglalkoztatási időkeretét, a heti kötelező óraszámokat. Az új finanszírozási rendszer bevezetése 2011-re fejeződik be..

Az alábbi táblázatba az átlagos osztálylétszám, valamint tanulói óraszám és a pedagógusi kötelező óraszám aránya, illetve az ún. intézményi szorzó alkalmazásával kiszámított összegek kerültek, illetve azok a számok, amelyeket a 2007-es fejkvóta alapján számoltunk ki. Amennyiben az átlaglétszám alatt van egy évfolyam, akkor a kimutatottnál még rosszabb a helyzet.

Évfolyam	Átlaglétszám	2007. szeptember 1. – 2008. augusztus 31.	2007 januárjában érvényes normatíva alapján számított összeg	2006-hoz viszonyított arány
Általános iskola				
1.	21 fő	2 550 000 x 1,2 = 3 060 000	21 x 204 000 → 4 284 000	71 %
2-3.	18 fő	2 550 000 x 1,22 = 3 111 000	18 x 204 000 → 3 672 000	84 %
4.	18 fő	2 550 000 x 1,39 = 3 544 500	18 x 204 000 → 3 672 000	96 %
5.	23 fő	2 550 000 x 1,55 = 3 952 500	23 x 212 000 → 4 876 000	81 %
6.	20 fő	2 550 000 x 1,55 = 3 952 500	20 x 212 000 → 4 240 000	93 %
7-8.	20 fő	2 550 000 x 1,76 = 4 448 000	20 x 212 000 → 4 240 000	105 %
9.	28 fő	2 550 000 x 2,33 = 5 941 500	28 x 262 000 → 7 336 000	80 %
10.	26 fő	2 550 000 x 2,33 = 5 941 500	26 x 262 000 → 6 812 000	87 %
11-13.	26 fő	2 550 000 x 2,76 = 7 038 000	26 x 262 000 → 6 812 000	103 %
Óvoda 9-12 óras				
1.	20 fő	2 550 000 x 1,66 = 4 233 000	20 x 199 000 → 3 980 000	106 %
2-3.	17 fő	2 550 000 x 1,66 = 4 233 000	17 x 199 000 → 3 383 000	125 %

A 2007. évi költségvetés ösztönzi az oktatási célú kistérségi társulások működését, amivel elérhető, hogy a csökkenő gyerekszám ellenére se kelljen bezárni egyetlen kistérségi iskolát sem. Közben ugyanis 488,9 milliárd forintról 477,62 milliárd forintra csökken a közoktatási célú támogatások és hozzájárulások főösszege, addig majdnem 10 milliárd forintra emelkedik a többcélú kistérségi társulásokon keresztül oktatásra fordítható normatív összeg.

A közoktatás kiegészítő hozzájárulásai emelkednek azzal, hogy jövőre a normatívákból elvett forrásokból nő a nemzetiségi és kisebbségi oktatásban részt vevők létszáma mellett a nyelvi előkészítő évfolyamokon tanuló diákok száma. A sajátos pedagógiai programokra fordítható összeg is emelkedik, így összesen 67 milliárd forinttal nő a kiegészítő hozzájárulások mértéke az idei évhez képest.

Dr. Horváth Péter szakértő

A Közoktatáspolitikai Tanács (KÖPT) szakszervezeti oldalának álláspontja a közoktatási törvény legutóbbi módosításáról (részletek)

A kéthavi munkaidő-elszámolásról

A kéthavi elszámolás a tantermi, formális oktatási módszereket tolja előtérbe, ellehetetlenítve az elmúlt időszak eredményeiként elismert alternatív oktatási-nevelési formákat, mint pl.: az erdei iskola, a tanulók tanulmányi versenyei, oktatási-nevelési célú programok stb. Ezek háttérbe szorításától a közoktatás színvonalának további romlása várható.

A rendelkezés szerint egésznapos távollét esetében a kötelező óraszám 1/5-ével kell csökkenteni a munkaidőalapot, miközben a ténylegesen elmaradt órák számával kell csökkenteni a teljesített órák számát. A rendelet

lefelé kompenzál: ha az adott napon a pedagógus óraszámja nem éri el a kötelező óraszám 1/5-ét, akkor a ténylegesen elmaradt órák számát kell figyelembe venni, míg lefelé nem kompenzál. Mivel az összesített teljesítésnél a kieső időt a túlórák terhére kell feltölteni, a törvény ellenérték (bér) nélküli munkára kötelez. Ez alkotmányellenes és a Munka törvénykönyvével is szemben áll.

A kötelező óraszámemelésről

A heti kötelező óraszám megállapításánál vegyük figyelembe a pedagógusok összes

ráfordítását, a tanítási órákhoz kapcsolódó járulékos feladatokat.

Érvényesüljön a kötelező óraszám megállapításánál a szaktárgyak jellegéből adódó egyetlen terhelés, legyen lehetőség ennek kompenzálására.

Ismerjék el az alapfeladatok és a munkaidő részeként a pedagógusok továbbképzését, az iskolai és a szülői értekezleteket, a tanulókkal való iskolán kívüli foglalkozást (pl.: tanulmányi kirándulás), a fogadónapokat, fogadóórákat, valamint az otthon végzett munkát, és tegyék lehetővé ezek elszámolását.

MOBILITÁS EURÓPÁBAN

CEDEFOP tanulmányút Vorarlbergben és Liechtensteinben

Az 1975-ben alapított CEDEFOP (Európai Szakképzés-fejlesztési Központ) feladata a szakmai oktatás és képzés ösztönzésének és fejlesztésének elősegítése az Európai Unión belül. Székhelye a görögországi Thessaloniki. (További információk: www.cedefop.europa.eu/europa.eu/agencies/community_agencies/cedefop/index_hu.htm)

Az ügynökség minden évben két füzetet jelentet meg, melyekben az azévi tanulmányutak szerepelnek. Ezekre pályázni kell, és az egyes országoknak bizonyos keretszámai vannak a helyek betöltésénél. Fontos feltétel a téma iránt érdeklődésen túl a megfelelő idegen nyelv tudása. Magyarországon a tanulmányutakról további felvilágosítást ad az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága (OMAI), illetve a pályázatokat is ide kell benyújtani. (<http://www.oma.hu/main.php?folderID=526>).

*Október közepén egy ilyen tanulmányúton vett részt **Békési Tamás** zalaegerszegi középiskolai tanár, a PSZ Elnökségének tagja, akinek írását különösen a szakképzésben tevékenykedő kollégáink figyelmébe ajánljuk.*

Nagyon érdekes tanulmányútnak adott otthont az ausztriai Bregenz (Vorarlberg), valamint Liechtenstein. „Mobilitás Európában” volt a motója. Szakképző iskolai tanárként, szakszervezeti vezetőként egyaránt fontosnak tartom ebben a témában az **európai szintű tapasztalatcserét, más országok jól működő mobilitási programjainak megismerését.** Azt gondolom, **az Unió versenyképességét is alapvetően meghatározza a munkaerő mobilitása.** A 4 napos tanulmányúton részt vevő 10 fős csoport 7 országot reprezentált. A jól felkészült szervezők kitűnő programot állítottak össze, ígygekerek érdeklődésünket minden tekintetben kielégíteni.

Elsőként megismerkedhettünk az **osztrák** iskolarendszerrel, valamint a **szakképzési rendszer** sajátosságaival. Számunkra különösen az ún. **duális rendszerű szakképzés** volt érdekes. Ennek során a tanulók a képzés idején csak rövidebb időt töltenek az iskolában, rendszerint heti 1-2 napot, a képzési idő jelentősebb részét a gyakorlati képző helyeken, termelő üzemekben töltik. Szembetűnő volt a különbség a hazai viszonyokhoz képest: **Ausztriában van tekintélye, presztízse a szakképzésnek, a jól képzett munkaerőnek.** A tanulók nem törekednek feltétlenül a felsőoktatásba. Reális alternatíva mind egzisztenciálisan, mind erkölcsi megbecsülés szempontjából a szakma tanulás. Az is fontos, hogy a szakmájukkal jó eséllyel kapnak munkát is. Fontos különbség az is, hogy a duális képzés keretében az üzemek támogatást nyújtanak a képző iskoláknak. Nem alkalomszerűen, hanem szabályozottan. A tanulók pedig viszonylag magas ösztöndíjat kapnak a képzés idején is. Többünkben felmerült, hogy vajon mennyire fontos szerepet játszhatsz ez a pénz a pályaválasztásnál.

Gondot elsősorban az új iparágak jelentik, amelyek még nem ismerték fel a szakképzés fontosságát, így nem is vállalnak szerepet benne. Nagyon **kedveltek a külföldi szakmai gyakorlatok.** Ez nemcsak a munkaerő mobilitásának egyik lépcsőfoka, hanem emeli is a szakképző iskolák presztízst. Emellett egy idegen nyelv jobb elsajátításának lehetőségét is jelenti a tanulók számára. Többek között ezért is tartják jónak az EUROPASS bevezetését, valamint a későbbiekben a Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer (ECVET) európai bevezetését.

Ezek után a **szociális partnerek szakképzésben betöltött szerepéről** kaptunk tájékoztatást. Ausztriában a szociális partnerekkel való együttműködés, a párbeszéd fontos a szakképzésben is. A **gazdasági kamara** elsősorban az iskolákra koncentrált: segít felépíteni egy iskola presztízst, segít közelebb hozni a termelő üzemeket az iskolákhoz.

Ausztriában a munkavállalói érdekképviselet hivatalos szervei a szakszervezetek mellett a **munkavállalói kamarák.** (Valamennyi munkavállaló kötelezően tagja szakmai kamaráknak és tagdíjat is fizet.) Ezek a kamarák fontos feladatuknak tekintik a szakképzésben tanulók érdekvédelmét is, külön referatúra foglalkozik a szakképzéssel. Ellátják a tanulók jogi tanácsadást, képviseletét is.

Vorarlbergben fontosnak tartják a munkaerő mobilitását. Nagyon komoly felvilágosító munkát végeznek az egyes állami szervek (pl. Leonardo ügynökség), hogy mindenkihez közelebb hozzák az uniós programokat. **Igyeksznek minden mobilitással kapcsolatos uniós programba bekapcsolódni,** különösen a szakmai gyakorlatok terén. A külföldi szakmai gyakorlat idején például a tanárok meglátogatják a tanulóikat. A programok így politikai és anyagi támogatást is élveznek. Mindez pártok felett álló hosszú távú konszenzuson alapul. (Hazai szemmel nézve ugye milyen szokatlan?)

Csoportunk nagyon pozitív benyomásokat szerzett a nemzetközileg is ismert **Blum** cégnél. A cég 1970-ben a fokozódó szakemberhiány miatt bekapcsolódott a szakképzésbe, azért, hogy a vállalkozás számára nélkülözhetetlen szakembereket maga képezze ki. Elmondták, nem tekintik soknak, hogy évente egy-egy tanuló 18 100 euróba kerül a cégnek. **Fontos**

beruházásnak tekintik a szakemberképzést, melynek során nemcsak szakmai ismeretek és készségek elsajátítása történik, hanem **komplex személyiségfejlesztés is.** A szociális és egyéb készségek fejlesztésére is gondot fordítanak. A cég meglehetősen jól premizálja a tanulókat, sőt később is támogatja a magukat képző dolgozókat. Így aztán nem csoda, hogy kicsi a fluktuáció, és a vállalat nagy merítésből válogathatja ki a jövőre tanulóit. A humán erőforrást mindig megbecsülik. A cég méretei ellenére családias a hangulat.

Vorarlbergben két szakképző iskolát látogattunk meg: az első Bregenzben egy **ipari szakképző iskola,** ami leginkább a nálunk nemrégiben létrehozott Területi Integrált Szakképzés Központokhoz (TISZK) hasonló iskola. Az iskolában 581 tanulót 17 főállású pedagógus oktat. **A tanulók heti 1-2 napot töltenek az iskolában,** így a nagy épület viszonylag alacsony kihasználtságúnak tűnt, de minden **csúcstechnikával** van felszerelve. Csak néhány hagyományos osztályterem van az intézményben, ezekben szakmai, elméleti, illetve közismereti tárgyakat oktatnak (pl. politikai ismeretek, matematika, idegen nyelv stb.). A **legtöbb helyiség tanműhely,** illetve előkészítő helyiség, itt folyik a gyakorlati szakmai tárgyak oktatása. A tanműhelyekben az oktatás **maximum 7 fős csoportokban** történik.

Az iskola a **Leonardo-program** segítségével **diákcsereprogramban** vesz részt: tanulóikat elsősorban angol nyelvtérletre utaztatják, illetve onnan érkeznek a cserediákok. A vendégtanulók, hasonlóan a helyiekhez **a hét 4 napján termelő üzemekben dolgoznak, illetve képzik őket. Elsajátítják az üzemi termelési eljárásokat, fogásokat** stb. Természetesen a fogadó cégek aktív részvétele fontos a programban, hiszen az ideérkezők csak angolul kommunikálnak, így ez a vállalatok részéről is nagyobb figyelmet igényel. A vendégtanulók az iskolai napokon ún. heti jelentést írnak, hiszen az oktatás német nyelvű, s ebbe nem tudnak bekapcsolódni. E program jól szolgálja a mobilitást: új gyártási eljárásokat, termékeket, technológiákat szerezhetnek meg, ezzel együtt önállóságot, felelősséget tanulhatnak. Barátokat szerezhetnek, és egyúttal megismerhetik az ország kultúráját, szokásait.

A másik, általunk megismert osztrák iskola **egy vendéglátó-ipari, kereskedelmi képzést folytató intézmény volt.** Jól felszerelt iskola, melyben ún. laptop-osztály is van; ahol a tanulók füzetek helyett laptopot használnak, házi feladatot, dolgozatot is ezen írnak. Ez az intézmény a **Leonardo-program** segítségével elsősorban vendéglátó-ipari tanulók 3 hónapos **külföldi szakmai gyakorlatát** valósítja meg. A külföldi gyakorlat népszerű a diákok között, hiszen Spanyolországtól kezdve Korián keresztül számtalan európai országba juthatnak el.

Liechtenstein Ausztria és Svájc közé ékelődött miniállam. Lakossága mindössze 35 000 főt tesz ki, ezzel szemben mintegy 30 000 munkahely van az országban, amelynek jelentős részén **külső munkaerő dolgozik. A kedvező adózási feltételek, valamint a meglehetősen magas bérek** miatt szívesen jönnek ide Németországból, Ausztriából, sőt Svájból is. Letelepedni azonban nem akarnak, hiszen az árak (ingatlan, lakásbérlet stb.) meglehetősen magasak, így a legtöbben **ingáznak.**

Liechtenstein gazdasági és intézményi rendszere lényegében **betagolódott Svájcba.** Ezáltal a képzési rendszere is ehhez igazodik. **Hármas szakképzési rendszerükbe beillesztik a továbbképző, szakosító képzéseket** az egyes szakmacsoportokon belül. Ezen képzések megszervezésében **szerepet kapnak a szociális partnerek is.** Ahogy Vorarlbergben, itt is **komoly presztízse van a szakképzésnek.** Az **állam minden támogatást megad** ehhez, annak ellenére, hogy lényegében önálló liechtensteini szakképzés nincs. Svájjal együtt működtetett intézményeik vannak.

Csoportunk látogatást tett a világhírű **HILTI** cég központjában. A HILTI-nél a **munkatársak mobilitása nem lehetőség, hanem követelmény**. A cégnek a világ 120 országában van érdekeltsége, így alkalmazás előtt 12 hónap külföldi gyakorlatot kell teljesíteni a jövődöbeli munkatársaknak a világ valamely országában, természetesen a vállalat keretein belül. Azért is tartják ezt fontosnak, hogy figyelemmel kísérhessék az egyéni fejlődét, és így találják meg a **megfelelő munkatársnak a megfelelő munkakört**. A cég ezért ún. **integrációs menedzsereket** foglalkoztat. Az ő feladatuk a munkatársak segítése az alkalmazás helyszínén. Többek között lakást szereznek, iskolát keresnek a gyerekeknek stb. Segítik, támogatják a dolgozók továbbképzését, különös tekintettel a nyelvtanulásra. A cég általában is **felelősséget érez dolgozói iránt**, gyakran ún. kulturális utazásokat szerveznek a munkatársaknak, melyeken idegen országokkal és kultúrákkal ismerkedhetnek meg a résztvevők. Vezetőit saját dolgozói közül választja a cég. Mindenkinél **végig kell járni a vállalat belüli ranglétrát**, mielőtt felsővezető lesz. Mély benyomást tett ránk az is, hogy láthattuk, a **tanulók teljesen önállóan dolgoznak**. Az alacsonyabb évfolyamosok az idősebbektől kérnek segítséget.

Meglátogattuk a kis állam **főiskoláját** is, ahol a tanulók összetétele is jól mutatja a természetes **mobilitást**. Több európai országból érkező hallgató vesz részt a képzésben. Szimpatikus volt az intézmény laza, emberközeli hangulata. Természetesen a főiskola széles nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkezik, valamint részt vesz több európai programban. Komoly **uniós támogatást kapnak diákcsereprogramjaik**, melynek keretében hallgatóik külföldi felsőoktatási intézményekben tanulhatnak egy-egy szemeszterben.

Liechtenstein **több mobilitást ösztönző programot is indított saját állampolgárai számára**. A legfontosabb talán a **MOJA**-prog-

ram, amelyet életkortól függetlenül bárki igénybe vehet. Emellett a Bodeni-tó melletti országokkal együttműködve **diákcsereprogramot** is működtetnek szakképző iskolai tanulók számára. A program neve: **XCHANGE**, amelyet a részt vevő országok anyagilag támogatnak. Az egyes országok **saját hivatalt működtetnek**, amely koordinálja a programot: a jelentkező tanulóknak pl. szállást, partnervállalatot stb. keres. Segítségével a tanulók motivációt kaphatnak a mobilitásra. A részvételről a tanuló és a vállalkozás is bizonyítványt kap.

Előadást hallhattunk még az ún. **EUROSKILLS** előkészületeiről. Ez a már régóta működő **WORLDSKILLS**-hez hasonlóan egy európai **szakmai verseny és fesztivál lesz**, amelyen a szakképzésben részt vevő tanulók adhatnak számot tudásukról. Egyúttal alkalmat teremt mind a tanulók, mind felkészítőik számára a **tudás- és tapasztalatcserére** is. Ez a **szakképzés PISA-tesztje**. Jelentős **fokmérője a szakmai munkának**. Az ilyen rendezvények kiválóan alkalmasak a **szakmai kapcsolatok** kiépítésére is. És természetesen hozzájárul a szakképzés presztízsének emeléséhez is. Elgondolkodtató, hogy egy ilyen kis ország, mint Liechtenstein milyen **nagy hangsúlyt** helyez erre a versenyre. Talán ez mutatja legjobban, hogy az állam számára mekkora fontossággal bír a szakképzés, illetve, ahogy ezt már többször megállapítottuk, mekkora a szakma, a szaktudás presztízse az országban.

Ha röviden összegezni kellene a tapasztalatokat, azt mondanám: **a mobilitás Európa gazdasági életében, az uniós munkaerőpiacon sorsdöntő kérdés**. Ezt Vorarlbergben, illetve Liechtensteinben már sokan felismerték. Ezért komoly munka folyik az **uniós programok népszerűsítéséért, kihasználásáért**. Tevékenységük **sikeresnek is tűnik, mind a programokban részt vevők számát, mind az uniós pénzforrások felhasználását illetően**. A sok hasznos tapasztalatot mielőbb itthon is hasznosítani kellene.

A SZÜLŐFÖLD a líra és a tudomány hangján

A példásan változatos helytörténeti sorozat, az Encsi Füzetek 6. kötete minap látott napvilágot *Fügödi Emlékkönyv. – Abaúji örökség –* címmel. Szerzője és szerkesztője *Petró András*. Bizonyos, hogy akik valamelyest is tájékozottak a pedagógiai újságírásban és könyvkiadásban, jól tudják: ki ő. Lapunkban többször is szóltunk róla. Legrészletesebben 2002. februári számunkban, a Hivatásunk apostola című négyoldalas interjúban. Néhány adat róla. A kicsines abaúji falu, Fügöd szülötte a miskolci tanítóképző elvégzése után otthon lett kántortanító, majd a fővárosba került. A Pedagógusok Szakszervezetének központjában tanulta meg az újságírást. Néhány év múltán a Köznevelés főszerkesztője lett, később pedig a Tankönyvkiadó Vállalat vezérigazgatója. Pályája során mindvégig az írás volt a „szenvédélye”, és az ma is. Tanulmányok és könyvek hosszú sora alkotja a „bibliográfiáját”. Míntegy összefoglalóját, koronáját nyújtja monstani különlegesen szép kiállítású (műnyomó papíron, sok képpel) könyve. Méltatójának nem kell aprólékosan kutakodnia: a mű keletkezésének érdekes folyamatát részletesen föltárja maga a szerző, aki idén, április 24-én lett nyolcvanegy éves.

Az „előzménytörténet” ideje 1990 nyara, színhelye a Balaton északi partján Almádi, ahol kicsiny nyaraló épül. Petró András 43 évi szolgálati idő múltán, nyugdíjba vonulásának első gondtalan napjait tölti itt. És amikor csak lehet, „igaz meséket” mond fügödi életéről Andris unokájának, aki később nemzetközi híró gitárművész lett.

Így kezdődött... A folytatás pedig az egész mű. Személyes hangvétellel, megragadó líraisággal, és ahol szükséges, a szorgos, tudományos kutatás adataival. Így tárul elénk végül a szerző fügödi életének hű, élményi tükré, és hozzá hazánk egy nagyon szép tájegysége, múltjának és jelenének története, lakóinak életmódja.

Remélhetően nem egy olvasónk élvezhette a szerző egykori folyóiratának, a Köznevelésnek 2006. november 10-i számában, a 24. oldalon a hetilap főmunkatársának, *Novák Gábornak* ötletes szemlét a könyvről, amelyhez csak csatlakozhatunk és gratulálhatunk.

A részletes bemutatást nézvést a bőség örvendetes zavarával küzdünk. Nem is vállalkozunk rá. De valamit mégis kiemelünk, iskolásan szólva: tanulságként.

Ez az emlékkönyv, ez az örökségtörténet a szó igazi értelmében „tanító” rendeltetésű alkotás. Valamire, ami a mai gyerekek, fiatalok életéből hiányzik, akik ismereteik jelentős részét a tv-ből, az internetről, a számítógép segítségével szerzik meg. Közben elfelejtenek, sőt meg sem tanulnak beszélni önmagukról, környezetükről és eleven vitákban is kibontakozó szót érteni embertársaikkal. Röviden megfogalmazva: nem tudnak „kommunikálni”. Ez a mű ennek megvalósulásához is nagyszerű segítség!

A szerző tiszteletre méltó, de indokolatlan szerénységét példázza a könyv befejező részének néhány mondata: „Erről a munkámról végül azt is mondhatom, hogy íme ez az én örökségem. Ezzel igyekeztem híven sáfárkodni, megőrizni és ezzel a könyvvel is továbbadni. Ezt a szerény, de szép örökséget hagyom Andrisra, az utódokra, a fügödiekre, az abaúji táj és szellemiség iránt elkötelezetteknek.” S hadd tegyük hozzá: minden pedagógusra, akinek szívügye az oktatás-nevelés, vállalt és oly sok nehézség közepette megvalósuló hivatása.

Végül néhány konkrét tudnivaló a remélhetően számosan jelentkező érdeklődőnek!

A könyv megrendelhető személyesen, telefonon, e-mailben a következő címen: *Croatica Kht. 1053 Budapest, Nagymező u. 49.* Telefon: 36-1-269-1974; 36-1-269-2811; e-mail: croatika@croatica.hu

Ára: 1 500 Ft + postaköltség. Iskoláknak 20% kedvezményt adnak.

HAZAI MOZAIK

Levegőt!

József Attila fuldokló kiáltását vehetjük kölcsön helyzetünk jellemzésére. Hogyan érezzük magunkat a 2006/2007-es tanévben? A költőtől idézek:

„Számom tarthatják, mit telefonoztam
s mikor, miért, kinek.
Aktába írják, miről álmodoztam,
s azt is, ki érti meg.
És nem sejthetem, mikor lesz elég ok,
előkotorni azt a kartotékot,
mely jogom sérti meg.”

A jogainkért kívánunk szót emelni, az emberi és pedagógiai szabadságunkért.

Már a tanév indítása tiltakozásra készítet bennünket. Tiltakozunk a késve hozott törvények, rendeletek, határozatok ellen, melyek lehetlenné tették az iskolaév átgondolt, előre megtervezett indítását. Iskolavezetők augusztus utolsó napján még nem rendelkeztek a változásokat érintő alapvető információkkal. A változásokról munkáltatók és munkavállalók csak a sajtó kiszivárogtatásaiból értesültek, naponta megjelenetve, majd visszavonva dolgokat. Az iskolának – sokszor megfogalmazódott már – biztonságra, folyamatosságra vagy legalábbis előre jól átgondolt, időben tervezett változásokra van szüksége. Tévedés ne essék: nem a józan változtatások ellen vagyunk. Sokszor megfogalmaztuk: túl kellene lennünk a porosz oktatáson és porosz nevelésen. De nem úgy, hogy teljes bizonytalansággal induljon egy tanév.

Tiltakozunk az ellen a társadalom előtti beállítás ellen, amely azt sugallja, hogy Magyarországon a tanárok tulajdonképpen munkaidőcsalók, nem dolgozzák ki a más munkakörben foglalkoztatottakra vonatkozó heti 40 órát. „De jó a tanároknak, hiszen letanítják a 4-5 órájukat naponta, és utána vége a munkájuknak!” – hangzik el kívülről szemlélve. Akik ezt állítják, biztosan nincs a családjukban pedagógus. Induljunk ki az „óra letanításából”! Nem holt tárgyakkal dolgozunk, hanem 45 perc intenzív figyelmet igényel a diákokkal való foglalkozás. Nemcsak a tananyagot kell megtanítanunk, hanem azt is meg kell tervezni, hogyan tudom eljuttatni a tudást a tanítványokhoz, 20-30 fejlődő személyiségre kell odafigyelni. Megtervezük az ellenőrzés formáit, begépeljük a számítógéphez – nekünk nincs titkárunk, aki ezt elvégezné helyettünk – még jó, hogy vállalkoztunk egy 120 órás OKJ-tanfolyamra a számítógépes ismeretek elsajátítása céljából! Aztán kijavítjuk a dolgozatokat: a magyar esszét minimum kétszer olvassuk el (osztálylétszám: 32 fő x 3-4 oldal!), a nyelvi dolgozatokat az új érettségi követelményeknek megfelelően kb. négyszer, hogy minden szempontot értékelni tudjunk a margón. Matematikából képességfejlesztés, természettudományos tárgyakból – kísérletekkel, valós, életszerű példákkal – jelenségértelmezés folyik. Folytathatnám az összes többi tantárgy felsorolásával: melyik miért, mennyire munkáigényes! Ami még fájóbb: úgy érezzük, hogy a hamis kép kialakulása ellen saját miniszterünk és minisztériumunk sem tesz semmit! Sőt!

Arról sem szoktunk beszélni, hogy a számítógépet a saját pénzünkéből vettük meg, a patront hozzá saját költségen vásároljuk – akkor is, ha csak iskolai munkát végzünk rajta. Arról már nem is szólva, hogy magunk vásároljuk meg a tanításhoz szükséges legújabb könyveket, lexikonokat, szótárakat, tollat, ceruzát, föliaírókat stb. Abból az 50 %-kal megemelt fizetésünkéből, amelyből a levonások után 25 % sem maradt. S ezzel az alapfizetéssel messze mögötte kullogunk azoknak a tanítványainknak, akik jól választottak irányt egyetemi tanulmányaikat illetően, de azoknak is, akik egy közepes-jó érettségivel tudták, hogy melyik területen helyezkedjenek el dolgozni. (Csak tájékoztatóképpen: konyhai dolgozóink folyószámlára átutalt fizetése a levonások után 60 900 – 78 500 Ft között van; a takarítónők bére 65 000 – 78 000 Ft; irodai dolgozóink 72 000 és 83 000 között keresnek; tantestületünkben középiskolai tanári végzettséggel, egyetemi diplomával rendelkezőknél a legalacsonyabb havi kézhez kapott fizetés 78 700, közelítve a nyugdíjhoz 130 000-140 000 Ft.)

Szükségessé tartottuk ezeket leírni azon cikkek miatt, amelyek alapján a mi fizetésemelésünket teszik az ország költségvetési hiányának egyik fő okává.

Visszatérve a 2006/2007-es tanévhez! Tiltakozunk az ellen a munkaidő-számítás ellen, amelybe szeptember óta belekényszerítettek bennünket.

Konkrét példával illusztrálva: ha egy kolléga versenyre, fogorvoshoz stb. kell hogy kísérje tanítványait, nem teljesíti azon a napon az egy napra előírt 4 tanóra letanítását, amit vagy levonnak a túlórájából, vagy ingyen helyettesítésre osztják be.

Iskolánknak 3 testvérkapcsolata van Németországban és Franciaországban. Azok a kollégák, akik 1 hétre megszervezik a testvériskolai látogatásokat – nem részletezem, mennyi munkát igényel -, ezen a héten az új szabályozás szerint nem teljesítik munkaidejüket. Külföldön lenni 40 gyerekkel nem 8, hanem 24 órás munkát jelent. A csoportot vezető kolléga szervez, egyeztet, tolmácsol, és éjszaka azon aggódik, hogy ne történjen egy családban sem olyan probléma, amiért őt telefonon hívni kellene. Amikor hazaérkezve leszállunk a buszról, akkor merünk felsóhajtani. Mégis szervezzük, hiszen tudjuk, hogy ezeknek a kapcsolatoknak milyen hatása van emberileg és szakmailag. Mivel kollektív szerződésünkben mindenféle juttatást törölnünk kellett a megyei megszorítások miatt, ezért ezeknek a kollégáknak tanulókisérleti díj sem jár a jövőben. Összegezve: erre a hétre nem kap sem fizetést, sem kíséresi díjat! Esetleg lehetne fokozni a „helyzetet”: fizessen a kolléga, hogy elviheti a gyereket 1 hétre.

De ugyanez érvényes az osztálykirándulásokra, színházlátogatásokra, iskolai rendezvényekre. És ha minderről lemondunk, a tanítványunk lesz szegényebb.

Az a véleményünk, hogy akik ezeket a változtatásokat kitalálták, nem mérték fel a következményeket. Hivatalnokszemlélet? Menedzser szemlélet? Mindegy! A következmény ugyanaz! Az iskolai tevékenység nem mérhető grammra!

„A nagy testvér figyel!” – idézhetnénk Orwellt. Minden lépésünket, percünket, amit írásban rögzítenünk kellene. Tiltakozunk az ellen a gogoli, csehovi világot idéző bürokratikus, kishivatalnoki nyomtatványok kitöltése ellen, amire kényszerítettek bennünket. Az oktatás, nevelés ettől nem lesz hatékonyabb, viszont elvon bennünket az értelmes munkától. Nem az adminisztratív munkát kellene növelni, nem úrlapokat kellene gyártani felsőbb szerveinknél. 1990 óta állandó bizonytalanság jellemezte helyzetünket. Csak felidéznék néhányat:

- Orosz szakos tanárok átképzése – felnőtt fejjel kellett új szakot elsajátítaniuk – vállalták.
- Nemzeti Alaptanterv több változatának elolvasása, véleményezése. Bevezették – majd kidobtuk.
- Helyi tantervek írása. Soha nem tanultuk, hónapokat töltöttünk vele, komolyan vettük, elkészítettük ingyen, de az iskolának (saját költségvetéséből meglehetősen magas összeg fejében) szakértővel véleményeztetni kellett – majd ezt is kidobtuk.
- Minőségbiztosítás az iskolákban – megdolgoztunk vele, aztán elfelejtjük.
- IMIP: Intézményi Minőségirányítási Program elkészítése (Tartalmozta az iskolai rendezvények megszervezéséhez szükséges tartalmi ajánlásokat és azt az óraszükségletet, amellyel ezek színvonalasan előkészíthetők; akkor még a bérmaradványból képződő jutalom terhére (csak zárójelben jegyezzük meg: más jutalom évek óta nem létezik iskolánkban) – és amit azóta törölni kellett a kollektív szerződésből, mert már a bérmaradvány sem használható fel.
- Kétszintű érettségi bevezetése.
- Nyelvszakosok: nyelvvizsgák követelményeinek változásai.
- Most: teljesítményértékelés kidolgozása. Vajon mennyi időre készül? És valóban összevethető-e 2 tantárgy, 2 csoport, 2 iskola, 2 emberke fejlődése? És össze kell-e vetni?

Nem ültünk tétlenül 16 év alatt. Állandó bizonytalanságban, de dolgoztunk becsülettel. 4 évente dobtuk ki az előző kurzus által előírt dolgokat. De mindig újra kezdtük, bízva abban, hogy majd csak elérünk egy állandósághoz, nyugalmi állapothoz. Hát ez nem sikerült!

József Attilával kezdtük, vele is fejezzük be:

„Az én vezérem bensőmből vezérel!

Emberek, nem vadak –
elmék vagyunk. Szívünk még vágyat érlel,
nem kartoték adat.”

A ráckevei Ady Endre Gimnázium tantestületének érzéseit papírra vetette:

Komroczi Mária tanár, szakszervezeti titkár

Tanárok rőfökben és bájtokban

Pályám kezdete óta foglalkoztat, mitől jó vagy nem jó egy tanár, és ez a minőség mérhető-e. A múlt évszázadban szokás lett mindent számokban kifejezni, adatok alapján összehasonlítani, rekordokat feljegyezni. GDP-k, kilojoule-ok, megabyte-ok határozzák meg életünk minőségét, teszteredmények döntenek el fiatalok jövőjét. Racionális énként azt sugallja, kell lennie számszerűsíthető, adatokban kifejezhető összetevőknek a tanári munkában is. Tegyük félre hát ösztönösségünket, az egzaktágtól idegenkedő humán lelkünket, netán presztizsféltésünket, és keressük meg munkánk minőségének adatolható kritériumait!

A jó tanár először is pontos, megbízható. Nézzük meg tehát, hány percet késik az óráiról. De mi legyen akkor, ha éppen egy szülővel beszél, vagy elhúzódik a másolása? Az indulást vagy az érkezést mérjük-e? És egyáltalán ki mérje és tartsa számon mindezt? Lássunk inkább mást.

Hány dolgozatot írat, hány jegyet ad, mennyire ellenőrzi a füzeteket, sokat ír-e a táblára, használ-e segédanyagokat, szemléltet-e? A számos probléma közül, amit a fentiek mérése felvet, csak kettőt emelek ki. Először is a tantárgyak különbözősége, a tanulócsoportok létszáma túlzottan bonyolulttá tenné a számszerűsítést, már ami egyáltalán számokban kifejezhető (táblai munka?). Másodszor, ha egy tanár sok dolgozatot írat, sokszor ellenőrzi a füzeteket, attól javul a tanítás minősége? Ezt semmilyen felmérés nem bizonyította eddig, mint ahogy az ellenkezőjét sem. A tanóra szervezetsége valóban fontos része a tanári munka minőségének, de ezt számokban kifejezni lehetetlen, pontosabban irreleváns.

Nézzük akkor a „hozzáadott érték” problémáját. Ez már közelebb áll munkánk minőségének kérdéséhez. Részletes, sokoldalú felmérést kellene hozzá végezni (a szóbeliséget sem kihagyva) az egyes diákokról a tanév elején és végén. Már ennek kivitelezése sem egyszerű. Fő gondom mégis az értelmezésével van. Ki döntheti el, hogy egy tanuló fejlődésében, stagnálásában, esetleg megtorpanásában mennyi szerepe van egy szaktanárnak? Ennek megítéléséhez ismernünk kellene az otthoni körülményeket, az osztályon belüli viszonyokat, sőt a tanuló fizikai, lelki, szellemi állapotát. Ki méri ezt, és milyen mértékességgel?

Ha semmi nem mérhető, honnan tudjuk mégis, hogy valaki jó tanár-e? Ha magamnak felteszem ezt a kérdést, egyértelmű választ nem tudok adni. De ha úgy alakítom a kérdést, hogy „Mikor vagyok jó tanár?”, már könnyebb rá válaszolni. Akkor vagyok jó tanár, ha szívós munkával, hiteles és következetes magatartással meggyőzőm tanítványaimat, hogy érdemes legyőzniük kényelmüket azért, hogy erőfeszítéseiket tegyenek a világ és benne önmaguk jobb megismeréséért, környezetük és önmaguk gazdagításáért. Ha legalább néha sikerül legyőznöm saját fáradtságomat, rutinomat, az áldatlan iskolai körülményeket, a külvilág kultúraellenes csábításait, és megcsillagtatni diákjaim előtt szakterületem értékeit. Ha elfeledtetem velük, hogy a katedra két ellentétes oldalán foglalunk helyet, és együtt értünk meg, oldunk meg, alkotunk meg valamit.

És akkor vagyok rossz tanár, ha csak „vesszük” a tankönyv következő feladatát, öncélúan megoldatjuk, és ezzel megelégszünk. Ha lustának és ostobának tekintem az előttem unatkozó diákat, dolgozatírással és ellenőrzőbe írással fenyegetőzöm. Ha formálisan elvégzem a kötelességemet: „leadom az anyagot”, feleltetek, de nem beszélgetek velük őket érdeklő témákról, semmibe veszem emberi igényeiket, nem érdeklődöm igazán irántuk.

Mondja meg nekem valaki, hogyan, milyen mértékességekkel lehet ez utóbbiakat mérni?

Ha visszagondolok saját diákveimre, még több évtized után is világosan emlékszem, kik voltak jó tanáraink. Arra a kérdésre, hogy miért voltak azok, először természetesen közhelyek jutnak eszembe: mert jól tudott magyarul, igazságos, következetes volt. Már ezeket sem lehet igazán mérni. De ha őszintebben belegondolok, nem ezek voltak a legfontosabbak. Cs. bácsit azért szeretjük, mert szelíd volt, mindent elnézett nekünk. V. tanár úr eleganciájával, kiállásával imponált. É. néni abszolút nőies volt, hamiskás mosolyát szeretjük. R. néni pedig elvitathatatlanul a második édesanyánk volt, teljesen megbízhattunk benne. Ha mérték volna valakik, Cs. bácsit rossz

tanárnak minősítették volna, mert sokszor elbeszélgettük az órákat, és hagyta, hogy puskázzunk. R. néni ősi, tyúkanyós módszerei miatt sorolták volna hátra.

Attól tartok, bele kell nyugodnunk, hogy a tanári munka mérhetetlen, számokkal ki nem fejezhető. Ami nem jelenti azt, hogy nem minősíthető. Leginkább tanítványaink minősítenek bennünket. Ez persze nagyon szubjektív, de ha egy tanárról összesítenénk több év több tucat diákjának a véleményét, abból eléggé reális képet kapnánk.

Hogyan lehetne mégis honorálni a minőségi munkát? Ahogy minden más hivatásnál: érdekeltté kellene tenni a tanárokat is önmaguk továbbképzésében, az elméleti és gyakorlati többletmunka elvégzésében, az újításban, kísérletezésben. Ma és itt ennek két akadály van: a tanárok szabad idejükben és szabad energiájukkal alacsony fizetésüket egészítik ki, valamint a fent említett tevékenységek anyagi támogatására az országnak nincs pénze. Ennek ellenére számos pedagógus képzi magát (sokszor önerőből), külön foglalkozik tanítványaival, rendezvényeket, versenyeket, utazásokat szervez – tehát szabad idejéből áldoz arra, hogy a pedagógiai tevékenység ne csak az órák megtartásából álljon. Ezeket a többlettevékenységeket mindenképpen el kell ismerni és anyagilag dotálni.

Ha már nem tudja az állam érdemük szerint méltóan megfizetni a pedagógusokat – és szinte az összes szellemi munkát végzőket -, fennkölt célok helyett legalább a többletmunkájukért térítsen valamit az egyébként tőlük megvont pénzből. *Gebhardt Róbert (Ráckeve)*

Reformmese

Egyszer volt, hol nem volt, volt, egyszer egy sólyomlábakon forgó, virágzó ország. A birodalom közepén, a kékebbnél kékebb felhők alatt emelkedő Üveghegy előtt állt az a gótikus csodapalota, amelyben egy messzeföldről – ősei révén - tisztelt király lakott.

Az uralkodó négyévente – a nagy rajzás után – általában nevet változtatott, de amúgy a birtokán minden maradt a régiben. A gazdagok még gazdagabbak lettek, a szegények meg még szegényebbek, a kurta farkú malac farka meg még kurtább...

A király egy napon úgy gondolta, hogy ideje a korábban jóltartott varázslók nadrágszíjain egyet-kettőt csavarintani. Fúrton-fúrt parancsot adott ki tehát: a birodalmában alkalmazott varázslóknak azt írta elő, hogy bübajoskodjanak is meg nem is; átváltozzanak, meg ne is; kapjanak ostort, köpönyeket és bocskort, de mégse.

A kihirdetett parancsot, ahány ágrólszakadt varázslóváros is volt az országban, annyiféleképpen hajtotta végre.

Az egyik mesebeli településen elküldték a csodamágusok felét, mert így a többi gazdaságosabban működhetett is meg nem is. A kirúgottak helyét - nem varázsképességű, de az adott helyi vezetés közeli rokonságába tartozó – ejtőernyő-hajtogatókkal töltötték fel.

A másik találékony városban ki-uk-mukk-fukolták, hogy a varázslók napi 8 órás munkaidejükről kötelesek 6, majd 12, végül 24 rublikás, sárkányfogakkal díszített nyilvántartást vezetni: mikor, hol, mit és miért tettek. Kivel, hogyan: percről percre lebontva. Az eddigi heti 20 kötelező varázslatot felemelték 22-re; cserébe – logikusan – csökkentették a pernahajder, túl jól élő köztudorok bérét.

A harmadikban párosával összevonták a jóstanodákat, s amelyiknek nem jutott pár – páratlannak ítéltetett -, azt kíméletlenül megszüntették, s a tanártündéreket elküldték átképzésre a manó- és törpe-egyetemre, vagy megszámláltatták velük az eddig szerzett diplomáikat, s elzavarták őket külföldre, a Valóságunió gazdagabb, burkussabb vidékeire.

Egy idő után elsorvadt a varázslóképzés ebben az egyre reálisabbá váló országban, elszaporodtak a hercegnőrabló tűzsárcányok, a demonstráló demotorok. Gonosz – rég kihaltak vélt – alantas, aljas szellemek, sipító, seprőn káráló boszorkányok, égetnivaló, koromfeketé ördögfiókák, a mindent lehallgató gnómok, parázslószemű vezértörpök s a nyomukban caplató, sakállehető, ártó koboldok dorbézoltak nap nap után.

Már csak egy maradt hátra az Üveghegyen innen- és túlélők számára – még a kristálypalota egyre hidegebbé váló, demokráciápte termeiben is -... a csodavárás...

Jávor István, Kazincbarcika

EÖTVÖS JÓZSEF-EMLÉKPLAKETTET KAPTAK

A magyar közoktatás napjához, november 22-éhez kapcsolódva idén is több intézménynek, közösségnek ítélték oda a PSZ által alapított Eötvös József-emlékplakettet. E testületek, PSZ-szervezetek nemcsak eredményes nevelési-oktatási tevékenységükkel, kiemelkedő szakmai munkájukkal tüntek ki, hanem közösségépítő, érdekvédelmi eredményeikkel, magas szakszervezeti szervezethez tartozó is felhívták magukra a figyelmet. Idén az érdi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola, a gyöngyösi PSZ Nyugdíjas Klubja, a hajdúszoboszlói Városi és Pedagógus Énekkar, a móri Petőfi Sándor Általános Iskola, valamint a székesfehérvári Tóvárosi Általános Iskola kapott ilyen elismerést. Lapunk hasábjain az átadás sorrendjében folyamatosan bemutatjuk a kitüntetett szervezeteket. Most az énekkarról szólunk.

Bárdos Lajos Városi és Pedagógus Énekkar, Hajdúszoboszló

A hajdúszoboszlói Bárdos Lajos Városi és Pedagógus Énekkar 1956 májusában alakult, így 2006-ban ünnepli fennállásának 50. évfordulóját.

Városunk civil szerveződései közül a legrégebbi múltra tekint vissza, s létszámában is a legnagyobb együttesek közé tartozik. Az énekkar a nagy múltú Dalárda férfi tagjaiból és a város lelkes fiatal pedagógusaiból alakult *Török Zoltán* alapító karnagy vezetésével. Tagjai sorában a mai napig többségében pedagógusok énekelnek (70%), de megtalálhatjuk a város vállalkozói rétegét, iparos embereket, és nagy öröm, hogy évente középiskolai diákok is jelentkeznek soraiba.

Hogy mi tartja össze az énekkart ennyi éven át? Természetesen a zene szeretete, az, hogy városunkban a kórust szerető és koncertjeinket nagy számban megtisztelő polgárok élnek, akiknek örömteli perceket szereznek minden évben két-három alkalommal, egész estét betöltő koncertjeikkel. De a városunkba pihenni, gyógyulni érkező vendégeknek is örömmel énekelnek.

Műsorukon a magyar és egyetemes zenekultúra művei csendülnek fel. Hagyományos rendezvényük minden évben a karácsonyi koncert, tavasszal a Pedagóguskórusok Országos Találkozásának hangversenye, április hónapban a Megyei Kórusfórum, nyár folyamán koncert a városban, és egy-egy külföldi kóruscsere.

Az énekkar 1996-ban vette föl Bárdos Lajos zeneszerző karnagy nevét. A kórus tagja a KÓTA-nak, a Bárdos Társaságnak, a HBm. Zenei Egyesületnek.

Az énekkar működéséhez Hajdúszoboszló Város Önkormányzatától pályázat útján minden évben kapnak anyagi támogatást, de mondanom sem kell, hogy az éneklő tagok személyes támogatása nélkül nehezen működne az ilyen múlttal rendelkező együttes.

A kórus jelenlegi taglétszáma 53 fő. A vegyeskar az országban az elismert énekkarok közé tartozik. A kórustagok átlagéletkora 51 év. Énekel közöttük 17 éves és 79 éves. 3 fő alapító tag ma is énekel a kórusban. A létszámból 14 kórustag nyugdíjas, de lelkes énekes továbbra is. Kül- és belföldi kóruskapcsolataiknak köszönhetően minden évben eljutnak a város és megye határán kívül más városokba. Így az énekkar megfordult Erdély több városában – két évente Hajdúszoboszló testvérvárosa, Dicsőszentmárton énekkarával kölcsönös hangversenyutat szerveznek, de jártak más testvérvárosban is, így több alkalommal Finnországban, Valkkaskoskiban.

Az énekkar karnagyja 1998-tól *Koncz Zsuzsanna*, aki egyben a városban működő emeltszintű ének-zenei általános iskola igazgatója és kórusvezetője is. Helyettes karnagy: *Albert Dóra*, aki szintén a zenei általános iskola kórusát is vezeti.

A kitüntetést 2006. október 21-én, a kórus jubileumi hangversenyén *Varga László*, a PSZ elnöke adta át. A kórus vezetője, *Koncz Zsuzsanna* pedig az Eötvös József-emlékérem arany fokozatát vehette át eredményes munkájának elismeréseként.

BacsKay Csaba, a PSZ városi titkára

A kitüntetés fényében

Az egész esztendő bővelkedik olyan jeles napokban, amelyek alkalommal szolgálunk hazánk polgárainak, köztük jelentős számban az oktatási dolgozók munkásságának kiemelt elismerésére.

Az elmúlt hetekre visszatekintve először a **színes diplomák** friss birtokosairól szólunk, a sok-sok közül természetesen csak azokról, akik a Pedagógusok Szakszervezetének megbecsülésre érdemes, ma is dolgozó nyugdíjasai.

Egy csoportjuk október 24-én kedden az Eötvös Lóránd Tudományegyetem jogi karának dísztermében – a nagyszámú kitüntetettre tekintettel különböző időpontokban – vette át a soros színes diplomáját. *Dr. Fényi András*, lapunk olvasószerkesztője a *vas*, *Oláh Gábor*, szabolcsi volt elnökünk, *Gergely Sándor*, győr

megye korábbi titkárunk és *dr. Simon Zsuzsa*, központunk hosszú éveken át osztályvezetője pedig az aranydiplomát kapta meg.

Szakszervezeti folytatásként központunkban – elismerő szavak kíséretében – *Árok Antal* alelnök adott át az ünnepelteknek emlékjelvényt és oklevelet az állami „színes” mellé.

Szakszervezetünk nyugdíjastagozatának kitűnő vezetője, *Rágyanszky Györgyné* ugyan-csak aranydiplomát kapott. A budapesti V. kerületi nyugdíjastagozat kezdeményezésére – több más kollégájával együtt – a Március 15. téren lévő Mátyás pincében rendezett bensőséges ünnepség keretében vette át a diplomát.

A magyar közoktatás napja (november 22.)

alkalmából kapta meg az *Óbudai Pedagógiai Érdeméért* kitüntetést *Vicze Miklósné* ált. isk. igazgatóhelyettes, aki 25 éve szakszervezetünk III. kerületi titkára.

Az Eötvös József-emlékérem arany fokozatát kapta *Bognárné Kiss Erzsébet* siklósi tanár, városi és intézményi PSZ-tisztségviselő, a Baranya megyei int. biz. tagja.

Pótlólag közöljük, minthogy megkésetten kaptuk meg az értesítést, hogy **Kecskeméten** az idei pedagógusnapon több szakszervezeti munkatárs az Eötvös József-emlékérem bronz fokozatát vehette át; név szerint *Buka Györgyné*, *Dabasiné Valkai Mária*, *Garaczi Józsefné*, *Mikó Zsuzsanna*, *Nagy Albertné* és *dr. Tóthné Csabai Klára*.

Az Országos Pedagógus Szavalóverseny eredményei

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) és a Pro Lingua Hungariae Alapítvány a magyar közoktatás napja tiszteletére meghirdetett Országos Pedagógus Szavalóversenyt 2006. november 18-án Budapesten rendezte. Nagyszerű vetélkedő tanúi lehettünk, s kitűnő előadásban szobránál szebb, magyar költők által írott verseket hallhattunk. Mindez megerősített bennünket abban, hogy a korábbi, de időszakosan megszakadt hagyományokat folytatva, évről évre meghirdetjük ezt a szavalóversenyt. Ezzel is szeretnénk növelni a pedagóguspálya presztízsét és tovább formálni szakszervezetünk imázsát.

A verseny valamennyi résztvevője oklevelet és könyvecskét kapott. Az első három helyezett pedig ingyenes üdülési lehetőséghez is hozzájutott a PSZ balatonföldvári üdülőjébe, amelyet 2007 nyarán vehet igénybe.

A verseny zsűrije nagy hozzáértéssel és körültekintő alaposággal értékelt a szavalók teljesítményét. Ezúton is szeretnénk megköszönni a szavalóverseny szervezőinek, valamennyi résztvevőjének és nem utolsósorban a zsűrinek: *Sellei Zoltánnak* (elnök), *dr. Burgerné Buzsáki Ilonának* és *Jurcsó Istvánnának* lelkiismeretes munkáját. Az alábbiakban az első három helyezett nevét és az általuk szavalt vers címét tesszük közzé: **1. Mészárosné Orcskai Erika** (Pomáz) – Illyés Gyula: Nem volt elég; **2. Bata Gabriella** (Oroszlány) – Váci Mihály: Balatoni félrevezető; **3. Kotán Sándorné** (Dabas) – Reményik Sándor: És a szívem is elhagyott engem.

GRATULÁLUNK! GRATULÁLUNK!

PEDAGÓGUS KÓRUSFESTIVÁL BALATONFÜREDEN

A Pedagóguskórusok Országos Társasága és a Balatonfüredi Schola Kamarakórus, a városi önkormányzat példaadó támogatásával 2006. szeptember 23-án és 24-én országos dalos találkozót rendezett a több mint kétezer éves múltra visszatekintő, építészeti remekművekben bővelkedő, gyönyörű fekvésű Balatonfüreden, ahol a kulturális hagyományok ápolására, támogatására a városvezetés kiemelt figyelmet fordít.

A fesztiválra harminc pedagógus énekkar ezernél is több dalosa érkezett a szélrózsa minden irányából.

A hangversenyeken a *Mozart- és Bartók-év*hez kapcsolódva e két hallhatatlan zeneszerző számos ismert vagy ritkán énekelt műve is elhangzott. Itt került átadásra ünnepi gálaműsor keretében a *2006. évi Fasang-díj*.

A rendezvény fővédnöke, legfőbb mecénása dr. Bóka István, a házigazda polgármester volt. Védnök és további kiemelt támogatók: Varga László, a Pedagógusok Szakszervezete, Kuti Csaba, a Veszprém Megyei Közgyűlés, Kollár Éva, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége, valamint dr. Tóthpál József, a Magyar Muzsikus Fórum elnöke. Köszönjük, és nagyra értékeljük támogatásukat, melynek eredményeképpen a seregszemle sikeresen megvalósulhatott.

A későnyári, napfényes délutánon három óra *katolikus plébánia-templomban* (közismert nevén: piros templomban) Gyűrű Géza plébános nyitotta meg a hangversenyek sorát Szent Ágoston szavait idézve: „Ne csak az ajkatok énekeljen, hanem a szívetek és az egész életek”. Majd Kuti Csaba, a megyei közgyűlés elnöke üdvözölte a megjelenteket, kiemelve: az énekszó gyönyörűsége üzenetét. Elsőként a „Szirmok” Érd Városi és Pedagógus Női Kart (Szabóné Bozóki Flóra) hallgathattuk meg, majd őket követte sorban a csurgói Harmónia Énekegyüttes (Kulcsárné Olvasó Nikoletta), a Budapest-Csepel Önkormányzat Vegyeskara (Holló Gyula), a ceglédi Kardos Pál Pedagógus Énekkar (Soltészné Lédeczi Judit), a budapesti Zrínyi Kórus (Holló Gyula) és a Komlói Pedagógus Kamarakórus (Dr. Szabó Szabolcs Fasang-díjas). A többségében egyházi jellegű, igényesen összeállított és magas művészi színvonalon interpretált műsort két órára darab zárta: Bartók Béla Levél az otthoniakhoz (Kulcsárné Olvasó Nikoletta) és Wolfgang Amadeus Mozart Ave verum corpus (Dr. Szabó Szabolcs).

Négy óra újabb három helyszínen folytatódott a dalosok seregszemléje.

Az impozáns, az Anna-báloknak is helyet adó *Anna Grand Hotelben* Varga László, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke köszöntőjében az együtténeklés örömét hangsúlyozta a mai szétföredezett világban. A koncert a házigazda balatonfüredi Schola Kamarakórus (Dr. Peuserné Kis Szölgvény Gabriella) fellépésével vette kezdetét. A folytatásban a pápai Erkel Kórus (Kálmán Frigyes), a Tiszavasvári Városi Vegyeskar (Gebri József), a veresegyházi Gaudeamus Kórus (Kovács Katalin), a Hajdúböszörményi Városi és Pedagóguskórus (Szabolcsi Miklós és Vincze Ágnes), a soproni Liszt Ferenc Pedagógus Énekkar (Makkos Ágnes), a szegedi Szeghy Endre Pedagógus Női Kar (Dr. Mihálka György Fasang-díjas), valamint a jászberényi Palotásy János Vegyeskar (Bedőné Bakki Katalin és Thormanné Husznay Mária) változatos, gazdag repertoárja s nagyszerű előadása örvendeztette meg a hallgatóságot. Zárásként itt is felcsendült valamennyi dalos ajkáról a Bartók- és a Mozart-mű. Az előbbi dr. Mihálka György, az utóbbi dr. Peuserné Kis Szölgvény Gabriella vezényletével.

Az 1800-as évek elején klasszicista stílusban épült „fehér” *református templomban* Miklós Ferenc lelkész a zene szeretetéről és az emberi kapcsolatban betöltött szerepéről, fontosságáról szövegű *Nógrády László*, a Pedagóguskórusok Országos Társaságának elnöke többek között szövegű arról, hogy már 17 éve rendez az egyesület kórustalálkozókat a 42 pedagógus énekkar számára, s méltatta azon közösségek e téren is vállalt áldozatos munkáját, amelyek hasonló rendezvénnyel örvendeztetik meg a dalosokat és hallgatóságukat. Az éneklők sorát a csurgói Cantemus Női Kar (Peperő Gyula) nyitotta meg, majd sorban következett az Abaúji Pedagógus Kórus Egyesület (Buchala István és Rác László), a Kisalagyi Pedagógus Női Kar (Bartháné Koczka Mónika), a székszárdi Liszt Ferenc Pedagóguskórus (Molnár Márta), Hajdúszoboszlói Bárdos Lajos Városi és Pedagógus Énekkar (Koncz Zsuzsanna és Albert Dóra), a jászberényi Harmónia Óvónői Kamarakórus (Deméné Ilonka Gabriella), a debreceni Maróthy György Kamarakórus (Kéry Mihály és Kéryné Mészáros Mária Fasang-

díjasok), a Budapesti Bartók Kórus (Hornyák Tamás és Zólyomi Árpád), a mátszalkai Ádám Jenő Pedagóguskórus (Csányi Ottó). A sokszínűen összeállított műsor, az egyházi és világi művek összhangja, nívós megszólaltatása a közönség szívéig, lelkéig hatolt. E koncert is Bartók és Mozart előbb idézett műveivel fejeződött be, melyeket Deméné Ilonka Gabriella és Koncz Zsuzsanna dirigált.

Az 1996-1999 között épült, a mai kor remek építészeti stílusjegyeit viselő gyönyörű *evangélikus templomban* Ritzyer József lelkész köszöntőjében az evangélikus vallás és az ének összefonódását emelte ki. E gondolatokhoz kapcsolódott Dr. Tóthpál József, a Magyar Muzsikus Fórum elnöke, aki többek között szövegű az egyházteremtő és a zenével is elmélyülten foglalkozó Luther Márton személyiségéről. A köszöntőket a szombathelyi Pedagógus Vegyeskar (Bognár Nóra), a záhonyi Főnix Kórus (Vassné Oláh Ágnes), a Téglyasi Pedagógus Énekkar (Varga Miklós), a Fertőszentmiklósi Pedagógus Női Kar (Varga Zoltánné), a komáromi Vox Femina (Hoffmann-né Kemenes Vera), a Gyöngyösi Városi és Pedagóguskórus (Kalocsainé Csillik Mária és Kalocsai Mária) nagyszerű és emlékezetes produkciói követték. Mint minden helyszínen, itt is végzőként csendült fel a Bartók és a Mozart kompozíció Hoffmann-né Kemenes Vera és Varga Miklós vezényletével.

Már besötétedett, amikor a énekesek megtöltötték a város egyik büszkeségének számító modern és funkcionálisan sokszínű *Balaton Szabadidő és Konferencia Központ* lelátóját, valamint a küzdőtér egy részét. A kétnapos seregszemle résztvevőit, vendégeit dr. Bóka István polgármester köszöntötte. Méltatta az éneklő pedagógusok kulturalközvetítő, értéktérítő szerepét, melynek hatása túlmutat az iskola falain. Az ünnepi hangulatot az Eötvös Loránd Általános Iskola Történelmi Tánc-csoportjának (művészeti vezető: Szűcsné Sallai Margit) és a Balatonfüredi Néptáncgyűjtésnek (művészeti vezető: Bácsi Gabriella) a bemutatója fokozta. A gyermekek pedagógusokat köszöntő produkcióját a kórusok éneke követte, mellyel id. Fasang Árpád zeneszerzője emlékeztek, - akinek többek között a zenekultúra terjesztésében, a pedagóguskórus-mozgalom fejlődésében elévülhetetlen érdemei vannak - két művének megszólaltatásával. A „Három XVII. századi ének” III. tételét és a *Törzsök Béla* gyűjtése nyomán komponált „Valamikor réges-régen mennyit sírtam, rittam” című alkotását Kalocsainé Csillik Mária, az idei Fasang-díjas vezényelte. A felemelő és megható pillanatokat követően a családot képviselő *Fasang Árpád* nyugalmazott UNESCO-nagykövet - aki a hangversenyeket személyesen is megítélte - elfogadott hangon ismertette a Kuratórium döntését, méltatta a díjazott tevékenységét, majd a jelenlévők vastapsa és ovációja közepette átadta a díjat.

Idézzük néhány gondolatát a díjazott méltatásából: Kalocsainé Csillik Mária gyermekként tisztelte édesapánkat, s az évek során igen közel kerültek egymáshoz. Baráti beszélgetéseikből sokat tanult, s a tanultakat kamatoztatta is karvezetői tevékenysége és emberi kapcsolata során. Kezdeményezője, szervezője volt az 1984-ben első alkalommal megrendezett pedagóguskórusok észak-magyarországi találkozójának, amely mára már országossá bővült, s hagyományosan 4 évente kerül rá sor. Odaadó, áldozatos, kitartó munkáját, szakértelmét, amelyet nemcsak szűkebb patriája kulturális életének kiteljesedésében, a zenei közízlés fejlesztésében, s ezen keresztül a közművelődés, a zenei ismeretterjesztés terén is kifejtett, Gyöngyös városa 2002-ben „Pro Civitate” kitüntetéssel ismerte el. Tanítványai, kórusai, tanár- és karnagyársai körében megérdemelten tiszteltnek és szeretetnek örvend. Méltán esett rá a választás.

Vasárnap a kórusok helyi nevezetességekkel ismerkedhettek, majd két sétahajó fedélzetét megtöltve gyönyörködhetnek a festői szép tájban. Néhány énekkar pedig a füredi, illetve a környékbeli templomokban, a Jókai Múzeumban örvendeztette meg a hívőket és az érdeklődőket énekével.

Összegzésként elmondható, hogy a szervezők - a kórustagok, a tantestület nem éneklő tagjai, az intézményvezetés, a városi szakszervezet - mindent megtettek azért, hogy a fesztivál résztvevői feledhetetlen élményekkel gazdagodva, szívesen gondoljanak vissza az örömteli együttlétre, gyarapítva e vendégszerető város hírnevét. Hála és köszönet érte valamennyiüknek, de közülük is kiemelten dr. Peuserné Kis Szölgvény Gabriella karnagnak, aki időt és fáradságot nem ismervé, teljes odaadással munkálkodott azon, hogy a találkozó minden részlete hibátlan legyen. A visszajelzések igazolták: sikerült. Göböhös Lidia

Ezzel a címmel a sajtóorgániumokban tallózva a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt egy csokorba gyűjtve áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondoljainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZABADSÁG

(2006. X. 6.)

Paktumjavaslat a reformokról

A Pedagógusok Szakszervezete felszólítja a pártokat és a képviselőket, hogy hagyják abba az ország érdekeit súlyosan veszélyeztető politizálást: üljenek asztalhoz, és konstruktív vitában állapodjanak meg az ország előtt álló legfontosabb kérdésekben. A szakszervezet azt szeretné, hogy szülessen egy olyan paktum, ami kiterjed a legfőbb tennivalókra és reformokra. Szükség esetén mindehhez felajánlják szakszervezeti mozgalmuk „lehetséges közvetítő tevékenységét” is. Rámutatnak: többek között ezt a célt szolgálja az a korábbi kezdeményezésük, amelyben arra kérték a képviselőket, hogy november 22-én, a közoktatás napján keressék föl a körzetükbe tartozó iskolákat. A tömörülés ezzel azt szeretné elérni, hogy a képviselők hallgassák meg a tanárok és a diákok véleményét, és személyesen is győződjenek meg döntéseik következményeiről.

(2006. X. 19.)

Előzetesen az olaszlisztkai gyánúsítottak

(...) A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) kezdeményezi, hogy október 21-én – az Olaszlisztkán halálra vert pedagógus temetésének napján – minden közoktatási intézmény tüzzön ki gyászlobogót. A szakszervezet anyagilag is segíteni szeretné az elhunyt családját. Azt kéri: aki segíteni szeretne, az erre szánt összeget utalja át a PSZ 11707024-20464084-es számú szolidaritási számlájára. (...)

(2006. X. 28.)

Minimum-diáklétszámhoz kötik a támogatást?

Az eddigi tanulólétszám-alapú finanszírozás helyett jövő szeptembertől a tanulócsoporthoz száma alapján kapják az állami támogatást az iskolafenntartók – jelentette be a napokban Gyurcsány Ferenc miniszterelnök. Részleteket azonban egyelőre nem lehet tudni. Így azt sem, hogy egyidejűleg megszabják-e, hogy minimum hány diáknak kell járnia egy csoportba. (...)

A Pedagógusok Szakszervezete elsősorban azt szeretné megtudni, mindez növeli vagy csökkenti-e a közoktatás forrásait. Árok Antal elnök azt mondja: az új finanszírozási modell elfogadható lenne, ha nem jár együtt a költségvetési támogatások szűkítésével. Az eddigi diáklétszám-alapú finanszírozás a gyermekek számának folyamatos csökkenése következtében pénzt vont ki a rendszerből. Holott egy 18 vagy 25 fős osztály oktatása ugyanannyiba kerül. (...)

Halász Gábor, az Országos Közoktatási Intézet tudományos tanácsadója biztos abban, hogy az új modell következménye a pedagóguselbocsátás. – Álom, hogy csökkenjen a gyermekszám mellett is változatlan szinten tartható a pedagógusok létszáma – mondta. – A kormány minden bizonnyal nem engedí majd, hogy túlságosan kis létszámú csoportokat indítsanak az iskolák. (...)

(2006. XI. 10.)

Osztályösszevonásra ösztönöz az új finanszírozás

A Pedagógusok Szakszervezete szerint elfogadhatatlan a közoktatás finanszírozásának tervezett átalakítása – közölte tegnap sajtótájékoztatóján Varga László elnök. Azt mondta: nem csupán azért, mert az új számítási modell pénzt von el az iskoláktól, hanem azért is, mert az önálló tanulócsoporthoz számának csökkentésére ösztönzi a fenntartókat, felduzzasztva ezzel az osztálylétszámokat. Ráadásul – mondta – a tervezett lépésekről egyáltalán nem egyeztettek az érintettekkel. (...)

Varga László bejelentette azt is, hogy az Országos Köznevelési Tanács (OKÉT) munkavállalói oldala levélben fordult Gyurcsány Ferenc

miniszterelnökhöz. A szakszervezetek számára ugyanis elfogadhatatlan, hogy a költségvetés általános paramétereiben megfogalmazott 4-4,5 százalékos általános reálkereset-csökkenésnél lényegesen nagyobb, mintegy tíz százalék veszteséget okoz a költségvetés a közszféra munkavállalóknak. (...)

A Pedagógusok Szakszervezete az összes parlamenti képviselőnek levelet küldött, ebben arra kéri őket: november 22-én, a magyar közoktatás napján látogassanak el körzetük egyik iskolájába, hogy ne csak íróasztal mögött hozzák meg döntéseiket. (...)

(2006. XI. 26.)

Képviselők az iskolapadban

Összesen 302 országgyűlési képviselő kapta meg az elmúlt napokban azt a meghívót, amelyben az iskolák és az óvodák arra kéri őket: november 22-én, a magyar közoktatás napján látogassanak el intézményükbe. Az akciót a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) szervezi, amely azt szeretné elérni, hogy a képviselők a saját szemükkel győződjenek meg a magyar közoktatás helyzetéről, majd ennek alapján hozzák meg döntéseiket. (...)

A PSZ azt ajánlotta az iskoláknak, ha lehetséges, ne fórumot szervezzenek. Mint Árok Antal elnök fogalmazott: nem szeretnék, hogy a „politikai lözöngök” jellemezzék az eseményt. Ezért azt javasolták az iskoláknak: legalább háromórásra szervezzék a látogatást, és legyen mód az intézmény bejárására, illetve a pedagógusokkal, diákokkal tartandó beszélgetésre is.

Az akcióban több mint 350 iskola vesz részt. Néhány képviselőt két helyre is hívtak, a csústartók három meghívással Juhászné Lévai Katalin (MSZP), Márton Attila (Fidesz) és Szalay Ferenc (Fidesz). Az iskolák nagyjából azonos arányban invitáltak kormánypárti és ellenzéki képviselőket – mutatott rá Árok Antal. (...)

NÉPSZAVA

(2006. X. 6.)

Paktumot sürgetnek a pedagógusok

A Pedagógusok Szakszervezete felszólítja a pártokat és országgyűlési képviselőiket, hagyják abba az ország érdekeit súlyosan veszélyeztető konfrontatív politizálást, üljenek meg asztalhoz, és konstruktív vitában állapodjanak meg az ország előtt álló legfontosabb kérdésekben. A közoktatásban dolgozók jelentős részét tömörítő, legnagyobb létszámú szakszervezet közleménye szerint időszerű lenne egy olyan megállapodás, amely kiterjed az ország előtt álló legfőbb tennivalókra, reformokra. A szakszervezet egyúttal felajánlja lehetséges közvetítő tevékenységét.

(2006. XI. 10.)

Kevesebb pénz, nagyobb osztálylétszámok

A közoktatás jövőre 2,3 százalékkal, azaz több mint 7 milliárd forinttal kevesebből gazdálkodhat, mint idén, azaz továbbra is zajlik a forráskivonás erről a területről – közölte tegnap a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) elnöke, Varga László. Hangsúlyozta, a legnagyobb gond nem is a főösszeggel van, hanem azzal, hogy a közoktatás finanszírozásának tervezett átalakítása a fenntartókat arra ösztönzi, a lehető legnagyobb mértékben csökkentésük az önálló oktatási intézmények és a tanulócsoporthoz számát. Ebből pedig az következik, hogy megnőhet az osztálylétszám és csökkenhet a foglalkoztatott pedagógusok száma. A szakszervezeti vezető kifogásolta azt is, hogy a finanszírozás átalakítását semmilyen előzetes egyeztetés nem előzte meg.

A közszolgálatban dolgozók tudomásul veszik a költségvetés nehéz helyzetét, a megszorításokat, ugyanakkor nem fogadják el, hogy bizonyos munkavállalói csoportokat mindez jobban sújtja – hangsúlyozta a PSZ elnöke. (...)

MAGYAR HÍRLAP

(2006. X. 17.)

Tanári fejpénzzel spórolna az állam

A közoktatás-finanszírozás átalakításával kényszerítene ki a tanárelbocsátásokat az államreform-bizottság. Iskolaigazgatók szerint az újítás nem a várt eredményeket hozná. (...)

A lapunk által megkérdezett iskolaigazgatók – nevük mellőzését kérve – elmondták: a finanszírozás megváltoztatásával nem érhető el valódi reform. Úgy vélekedtek, egy igazgató mindenképp annyi tanárt alkalmaz, amennyire a feladatok alapján szükség van, s ha kell, másuttal próbál spórolni a pénzzel.

Szakmaiatlannak nevezte a javaslatot a két tanári szakszervezet is. „Íróasztal mellett, pusztán anyagi megfontolásból született javaslatról van szó” – mondta Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke. Hozzátette: egyetértene azzal, hogy a finanszírozás rendszerét át kell alakítani, szerintük azonban ez a település mérete alapján differenciált támogatás bevezetésével oldható meg. Árok emellett felháborítónak nevezte, hogy megint a sajtóból értesülnek az új javaslatokról, s közölte: a Közoktatási Érdekegyeztető Tanács mai ülésén tájékoztatást kér. (...)

(2006. X. 20.)

Rossz időzítés

A várt tízezer helyett csak mintegy háromezer diák ment el tegnap a Várba a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája által szervezett tandíjjellenes tüntetésre. (...)

Nem árt megjegyeznünk, hogy az elmúlt másfél hónapban Szegeden, Pécsen, Egerben, Kecskeméten, Budapesten és Debrecenben is voltak tandíjjellenes tüntetések, vagy hogy a többhetes budapesti tüntetésdömpingben egy Dísz téri demonstrációt észre sem igen lehet venni. (...)

A magunk részéről – sajnos – osztanunk kell Varga Lászlónak, a Pedagógusok Szakszervezete elnökének kijelentését, miszerint „ma nem olyan a helyzet az országban, hogy a tandíj összetett kérdéséről és a komplex oktatási rendszerről beszélni lehessen”. Mondhatnánk, nem olyan a helyzet, amelyben bármiről is politika és demagógia nélkül kizárólag a szakmai érvekre koncentrálni lehetne vitatkozni. Ettől persze még beszélni kell, és beszélni is fognak, ám a megszólalók kijelentéseit (tiltakozásait, követeléseit) nem árt erős kontrollal és kritikával figyelni. (...)

(2006. XI. 3.)

Ötezer osztályt szüntetnének meg

Csaknem százezer diák lesz kénytelen új osztálytársakkal megismerkedni a következő években a közoktatás finanszírozásának átalakítása miatt – derül ki lapunk számításából. Összesen ugyanis majdnem ötezer iskolai osztállyal működik több az országban jelenleg, mint amennyi a közoktatási törvényben írt átlagos osztálylétszám alapján racionális lenne. (...)

Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke lapunknak azt mondta, elemzik az új finanszírozás – egyébként meglehetősen bonyolult – előírásait, még nem tudják, hogy több vagy kevesebb pénzt jelent-e a változás. Szerinte a reformra szükség van, ám a jelenlegi tervezett finomításra szorul, mert hátrányos helyzetbe hozza a kis diáklétszámú iskolákat. Hozzátette: az elmúlt napok informális egyeztetéseinek kiderült, hogy az új finanszírozási rendszert az államreform-bizottság készítette, ezért az oktatási minisztériumnak is vannak még fehér foltok az új szabályozásban. (...)

MAGYAR NEMZET

(2006. XI. 10.)

Szakszervezeti figyelmeztetés Gyurcsánynak

Közös levelet írt Gyurcsány Ferencnek a közszféra valamennyi szakszervezete, amelyben kijelentik, hogy minden törvényes eszközt készek alkalmazni, ha a kormány nem változtat a szférának tett 10 százalékos reálbércsökkenést jelentő bérajánlatán. A közoktatás területéről hétmilliárd forintot vonnak ki jövőre.

(...) A 2005 óta tartó forráskivonás tovább folytatódik a közoktatásban, a terület a jövő évi költségvetés szerint 2,3 százalékkal, több mint hétmilliárd forinttal kapna kevesebbet, mint az idén – közölte *Varga László*. A Pedagógusok Szakszervezetének elnöke hangsúlyozta, a finanszírozás átalakításáról semmilyen előzetes egyeztetés nem történt. A szervezet levelet írt valamennyi országgyűlési képviselőnek, amelyben azt javasolják a címzetteknek: november 22-én, a magyar közoktatás napján látogassanak el nevelési-oktatási intézményekbe, hogy saját tapasztalatot szerezzenek a működési feltételekről és egy nevelőtestületi értekezleten vagy fórumon a pedagógusok véleményét is hallgassák meg. Gyurcsány Ferencet a veszprémi Lovassy Gimnáziumba várják.

24 ÓRA (Komárom-Esztergom megye)

(2006. X. 20.)

Pedagógusok gyászolják meggyilkolt kollégájukat

Az egész oktatói társadalmat megrendítette az Olaszliszván történt brutális gyilkosság – közölte *Szabó Gáborné*, a pedagógus-szakszervezet megyei titkára. Mélyszégyenül emlékezik a bűncselekményre.

Az áldozat, *Szögi Lajos*, aki a Kabay János Általános Iskolában tanított, pályakezdése, 1986 óta tagja volt a szakszervezetnek. Október 21-ei temetésén kollégái is részt vesznek, osztoznak a hozzátartozók gyászában. A szakszervezet kezdeményezi, hogy ezen a napon meggyilkoljan minden iskola, közoktatási intézmény tüzze ki homlokzatára a gyászlobogót. (...)

DÉL-MAGYARORSZÁG

(2006. X. 11.)

A két pedagógus-szakszervezet nem ért egyet

(...) Nem jutottak megegyezésre a tanárok abban, hogyan tiltakozzanak az őket érintő megszorító intézkedések, többek között a kötelező óraszám megemlése ellen. A PDSZ péntek délutánra utcára hívja a tanárokat, míg a PSZ a tárgyalások híve. (...) „Mi se örülünk, hogy bevezették a két ingenőrt – mondta *Pap Jánosné*, a PSZ városi titkára –, egyelőre mégsem megyünk utcára.” Az érdekvédelem az Alkotmánybírósághoz fordult, mivel az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvet sérti a rendelkezés. (...) *Pap Jánosné* határozottan tagadta, hogy a szakszervezetnek politikai kötődése lenne. Azt mondta, nem kötelezték el magukat egyik párt mellett sem. A PDSZ országos elnökének, *Kerpen Gábornak* is feltették ugyanezt a kérdést, emlékeztetve, hogy a jobboldal vonul rendszeresen az utcára. Az elnök – aki elismerte, Csongrád megyében „nincs jelentős taglétszámuk” – tagadta, hogy kötődjenek a jobboldalhoz, egyenlő távolságot szeretnének tartani valamennyi parlamenti párttól.

DUNÁNTÜLI NAPLÓ

(2006. X. 19.)

Országgyűlési képviselők Baranya megye iskoláiban

A Pedagógusok Szakszervezete dél-dunántúli régiója és pécsi szervezete a Pécsi Ifjúsági Házban fórumot szervezett három megye pedagógusai számára az Ifjúsági Házban a szakmát érintő változásokról, a közoktatás jövőjéről. A szónok *Varga László*, a PSZ elnöke volt. Kifejtette, hogy a PSZ szeretne higgadtan, indulatoktól mentesen tárgyalni a kormánnyal, hogy megoldódjanak a pedagógusokat érintő problémák. Hangsúlyozta, hogy

nem minden javaslatukat vették ez ideig figyelembe, de erre nem a sztrájk a válasz. Hétfői országos vezetőségi ülésükön úgy döntöttek, jelentette be, hogy csak olyan akcióban vesznek részt, amelyben valamennyi közszolgálati szakszervezet közösen részt vesz, erre vonatkozóan egyezség van. (...)

Végül az elnök bejelentette: november 22-én a megye országgyűlési képviselőit meghívják egy-egy iskolába, hogy személyesen tapasztalhassák meg, milyen gondokkal küszködik egy tanintézmény menedzser.

DUNAÚJVÁROSI NAPLÓ

(2006. X. 10.)

Nem csak pénznyelő

Kósa Mihály, a PSZ regionális szervezetének elnöke megrökönyödve vette tudomásul a PDSZ országos elnökének nyilatkozatát, miszerint október 13-án demonstrációt tartanak a fővárosban. (...)

– Nem az utcán kell elintézni az ügyeket – mondja *Kósa Mihály*. – A PSZ elsők között fordult az Alkotmánybírósághoz a kötelező óraszám emelése és a tanítási időkeret szabályozása miatt. A tárgyalások bármilyen nehézkesek is, ebben a kiélezett politikai helyzetben hiba az utcára hívni a pedagógusokat.

A Pedagógusok Szakszervezete inkább a szelíd erőszak módszerét alkalmazza: felszólítja az országgyűlési képviselőket, hogy a közoktatás napján, november 22-én látogassanak el abba az oktatási intézménybe, ahová a területi PSZ meghívja őket, és hallgassák meg a tanárok és a tanulók véleményét, szerezzenek tapasztalatot az óvodák, iskolák, kollégiumok, nevelőotthonok oktatási feltételeiről, működési gondjairól – a benyomás alapján kezdeményezzenek és hozzanak döntéseket az oktatás érdekében. (...)

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2006. X. 10.)

A plusz kettő nem kötelező

A pedagógusok számára a munkáltató által elrendelhető plusz két órától tárgyaltak tegnap a Miskolci Érdekegyeztető Tanács oktatási ágazatának szakszervezeti képviselői az önkormányzattal. *Kovácsné Pogány Lenke*, a Miskolc Város Pedagógusok Szakszervezete titkára lapunknak elmondta: törvényellenes, ha a fenntartó minden oktatási intézmény számára elrendeli ebben a tanévben a plusz két órát. Ezt ugyanis csak az igazgató teheti meg akkor, ha valóban többletfeladat elvégzésére van szükség. A PSZ egyébként a közelmúltban az Alkotmánybírósághoz fordult amiatt, hogy a pluszórákat díjazás nélkül kell a pedagógusoknak ellátniuk. (...)

(2006. X. 26.)

Oktatás: „átodnák a piacnak”

(...) A jövő évi költségvetést és bérparamétereket vizsgálva a Pedagógusok Szakszervezete nem sok jóra számított.

– A kormány csupán gazdasági és nem szakmai alapokra helyezte elképzeléseit – mondta lapunknak *Kovácsné Pogány Lenke*, a PSZ városi titkára. – A bérfagyasztás, a teljesítményszorzós bértábla elfogadhatatlan számunkra, a garanciát az eddig is érvényben lévő bértábla jelentette. A minőségi differenciálásra eddig is lehetőség volt (5000 Ft/ő). A nevelő munkájának megítélése egyébként is szubjektív, mert a hozzáadott érték nem, vagy csak nehezen mérhető – mutatott rá a titkár, majd hozzátette – a kormány át akarja dobni a piacnak az oktatást, aminek következtében sérül az esélyegyenlőség is. (...)

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

(2006. X. 13.)

A tárgyalásos utat akarják választani

A Pedagógusok Szakszervezete fórumot szervezett Fehérváron. A kérdés az volt: meddig menjenek el? Sztrájk vagy tárgyalás?

A regionális konferencia résztvevői *Varga László* szakszervezeti elnök helyzetértékelését s a közoktatás

gondjait hosszasan tagláló eszmeváltását hallgathatták végig nemrégiben, majd véleményüknek adhattak hangot. Az elnök szerint egyértelmű tapasztalat szűrhető le a tanácskozásból: a kollégák azt szeretnék, hogy érdemi módon tárgyaljon a szakszervezet, de ha erre nincs kormányzati szándék és akarat, akkor a közszolgálat egészével akár a legmesszebbre is hajlandók elmenni. Ez a sztrájkbizottság felújítását vagy egy esetleges sztrájktevékenységet jelent. Leszögezte, a bérekkel kapcsolatos tárgyalás még előttük áll, a kormánynak érdemi és értékelhető ajánlatot kell tenni a javaslatok figyelembevételével. Bérfagyasztást nem tudnak elképzelni, különösen olyat, ami az inflációt sem ellentételezi, de a kormány minőségi bérezéssel kapcsolatos elképzeléseit is érthetetlennek tartják. (...)

KECSKEMÉTI MAGAZIN

(2006. X.)

Tanévkezdés, csomaggal

– A jogszabályt az útmutatóval a hatálybalépést megelőzően együtt kell kihirdetni – kezdi kifogásai felsorolását *Hartyáni Sándorné*, a Pedagógusok Szakszervezetének megyei titkára – megfelelő időt hagyva az órakelet-tervezéshez, felkészüléshez. Ez most nem így történt, és már a minimálisan előírt nyolcnapos intervallumon is belül vagyunk. Aggályaink vannak a rendelkezések értelmezhetősége miatt is. Nem látjuk megvalósíthatónak az egyenlő bánásmód elvét sem, hisz attól függően, hogy egy pedagógusnak mi a tevénytől ki az óraszám, illetve, hogy az intézményvezető elrendeli vagy sem a törvényben meghatározott plusz két óra megtartását, legalább négyféle elszámolás szerint lehet a tanár bérezni. Ez magában rejti szubjektív megítélését például annak is, hogy egy igazgató a tantestületen belül kinek rendeli el, s kinek nem a plusz órák megtartását. Veszélyben van az eddigi közalkalmazotti bértábla. Határozott állásfoglalásunk, hogy a minőségi munka díjazását nem az alapilletmény rovására kellene megvalósítani. (...)

ÚJ NÉPLAP (Jász-Nagykun-Szolnok megye)

(2006. X. 13.)

Hetente két tanóra ingyen

Az oktatási törvény módosítása bizonytalanságot és felháborodást keltett a pedagógusokban. A kötelező óraszám mellett az adminisztráció is nőtt.

– Az iskolafenntartók kezében van a döntés – mondta *Nemes Lászlóné*. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) városi és körzeti titkára szerint egyelőre rejtély, mi lesz januártól a plusz két órák sorsa. – Szolnokon a városvezetés úgy döntött, hogy december 31-ig nem foglalkozik ezzel a témával.

– A legújabb változások még tisztázatlanok – állította *Szabó Zsuzsa*. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) megyei titkára szerint a legtöbb intézményben még nem tudják, hogy valójában mit és hogyan kell adminisztrálni. – A díjazás nélkül elrendelhető plusz két órát csak egyéni foglalkozásokra használhatják fel. Ez lehet szakkör, fakultáció, versenyre való felkészítés.

A heti plusz két óra bevezetése 10 százalékos óraszám-növekedést jelent hetente. A pedagógusok félnek attól, hogy ez hosszú távon kényszerű létszámleépítéshez vezethet. (...)

(2006. XI. 8.)

Iskolai osztályok ezreit készülnek összevonni

(...) A Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) vezetői pénteken szembesültek a tervvel.

– A megtakarítás egyik áldozata lesz az oktatás – mondta a megyei szervezet titkára. *Szabó Zsuzsa* szerint a csoportösszevonásokkal biztosan kevesebb pedagógusra lesz szükség. – Nem ez az út vezet a minőségi oktatáshoz. Az országos érdekegyeztető fórumokon arra törekszünk, hogy a tervezettnél kevesebb támogatást vonjanak el a közoktatásból

Kitüntetett kémiatanárok

Az idén négy kémiatanár vehette át kiemelkedő munkájáért „A Magyar Kémia Oktatásért”-díjat. A díj átadására 2006. október 10-én az MTA Akadémiai Klubjának termében ünnepélyes keretek között került sor immár nyolcadik alkalommal. A rangos elismerést a *Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémiaoktatásért* 3 tagú kuratóriuma évente ítéli oda olyan középiskolai és általános iskolai kémiatanároknak, pedagógusoknak, akik áldozatos munkájukkal hozzájárulnak a magasabb színvonalú képzéshez. E díj nemcsak erkölcsi elismerés, hanem negyedmillió forint jutalmat is magában foglal.

A kitüntetett pedagógusok: *Albert Attila* (Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium), *Maknics Gyula* (Eötvös József Gimnázium, Tata) és *Patek Enikő* (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely) középiskolai tanárok. *Vojnárovics Józsefné* (Kossuth Lajos Általános Iskola, Hatvan) általános iskolai tanár.

Gratulálunk, és további sikereket kívánunk valamennyi kitüntetett kollégánknak.

A hónap névnapja: Szilvia

Névnap: november 13., május 4. Változatok: (női) Sylvia, Sylvie, Silvia, (férfi) Silvio.

A Szilvia latin eredetű név, a Szilviusz férfinév női párja. A név jelentése: erdő, erdei, erdő mellett lakó. A katolikus legenda szerinti híres Silvia előkelő római asszony volt. Gergely pápa édesanyja, aki élete utolsó éveit Istennek szentelve élte.

A névelemzők szerint a Szilvia név viselője gyakorlatias, függetlenségre tör, jó üzleti érzékkel rendelkezik. Szabadságra és önállóságra vágyik annak érdekében, hogy saját céljára összpontosíthasson. Jó vezetői képességekkel rendelkezik, és nehezen viseli azokat a helyzeteket, amikor mások mondják meg, hogy mit kellene tennie.

Szilvia egész élete betekintés a titkokba. Meg akarja fejteni az ismeretlen, feltárni a felszín alatt rejlő mechanizmusokat, a nem láthatót és nem észlelhetőt, a rejtett összefüggés-rendszereket, éppúgy az anyagi világban, mint szellemi téren. Szilvia a kettőt nem választja el egymástól: úgy kutatja a törvényszerűségeket, hogy nem szed ízekre, nem bont elemekre semmit. Amit vizsgálni akar, egész szövevényes komplexitásában szemléli. Elemző hozzáállása mellett, hogy természetesen nagy segítséget jelent neki, amikor munkáról, hivatásról van szó, nem teszi gépiessé és mesterkéltté, ellenkezőleg: a mindennapi életben alig-alig nyilvánul meg. Szilvia rendszerint közvetlen, felszabadult hölgy, aki láthatóan nem akar mást, mint gondtalanul élvezni az életet és haladni előre az útján. Több tudomány érdeklí, például a geológia és a biológia éppúgy, mint a lélektan vagy a szociológia, ám sokszor nem vágyik komolyabb karrierre, mert az anyaságot, a gyermeknevelést fontosabbnak tartja, ellentétben Szilviánával, aki szívesebben feláldozza a családi életet a hivatásért, bár inkább a közszereplés lehetőségét keresi, mint a magányos elmélyülést. Szilvánusz valahol a kettejük keveréke: dús képzeletű, fogékony és kreatív, de nem tudja „menedzselni” magát.

Rhea Silvia római mitológiai alak a legenda szerint Aeneas leszármazottja, Numitor albalongai király lánya volt. Numitort fivére, Amulius letaszította a trónról és megölte a fiát. Hogy Rhea Silviától se születhessen örököse, a lányt arra kényszerítette, hogy Vesta-szűznek álljon. Mars hadisten azonban megkívánta: így fogant Romulus és Remus, a Rómát alapító ikerpár. Amulius ennek hírére elevenen eltemettette Rhea Silviát, a két fiút pedig egy szolgának adta, hogy ölje meg őket. A szolga a Tiberis hullámaira bízta a babákat. A folyó istene megóvta az ikerpárt és egy anyafarkasra bízta, Rhea Silviát pedig nőül vette.

A hónap vice

A testületi ülésen (parlamentben) az előadó (hozzászóló) dühösen félbeszakítja a mondandóját:

- A sok közbeszólás miatt már a saját szavamat sem értem!

- Ne törődjön velem! – kiált vissza valaki – Nem mulaszt semmit.

(Ki-ki helyettesítse be a személyeket saját környezete, tapasztalata alapján.)

A humor a legtokéletesebb igazság

A címben jelzett mondás Karinthy Frigyesztől származik. A humor szó pedig a latin nyelvből ered. A régi orvosi jelfogás szerint a szervezet nedveit jelenti, amelynek minőségétől és keveredésétől függ az ember testi és lelki jóléte. Innen átvitt értelemben: jókedv, vidámság. A Révai-lexikon szerint esztétikai értelemben a nevetségesnek egy változata, melyben a tárgy, komikus vonásai mellett is, esztétikailag jelentős marad. Am tegyük félre a lexikon komolyságát, nézzük a humort a maga mindennapi valóságában. Híres és kevésbé híres emberek hogyan vélekednek erről az életünkhöz nélkülözhetetlen elemlről? Feledjük el néhány percpre mindennapi gondjainkat és humorizáljunk! Testnedveinket megfelelő italokkal tartsuk karban!

- A humorérzék végső soron nem más, mint kiművelt értékrend. A bölcs mosoly csak azokra jellemző, akik különbséget tudnak tenni a célok és az eszközök között. Mindig nevetséges, ha valaki a célokkal azonos fontosságot tulajdonít az eszközöknek. És mivel minden emberi teljesítmény elmarad az eszményitől, a valóban civilizált egyén számára az emberi igyekezet időnként kicsit komikusnak tűnik. Ennek ellenére csak az olyan ostobák képesek hangosan és tartósan nevetni a szenvedélyes szerelmen, a szépségen és az igazságon, akik számára a szenvedély ismeretlen érzés, vagy képtelenek csodálni annak tárgyát. (*Bell*)
- A humor a tréfa mögé rejtett komolyság. (*Schopenhauer*)
- A humor isteni villámfény, amely a világot a maga erkölcsi többértelműségében mutatja meg... (*Kundera*)
- A megmagyarázott tréfa nem tréfa. Aki szellemességeket kommentál, sültbolond. (*Voltaire*)
- Nem lehet igazán szeretni azt az embert, akivel soha nem neveltél (vitatkoztál) együtt. (*Rapplaier*)
- Irónia nélkül a világ olyan volna, mint az erdő madár nélkül. (*France*)
- A szellemesség különleges csemege – olyan, mint a kaviár. Jobb ezért, ha nem terítjük vastagon, mint a lekvárt. (*Coward*)
- Ha elveszted a képességed, hogy neved, elvesztetted a képességed, hogy gondolkodj. (*Darrow*)
- A fejlett humorérzék – megfizethetetlen kincs. Nemcsak attól óv meg, hogy veszélyesen komolyan végy ügyeket és embereket – beleértve önmagadat is –, de jelentősen hozzájárul, hogy tárgyilagosan ítélj meg dolgokat. Segít abban is, hogy higgadtan fogadj csapásokat, amelyek egyébként a kétségbeesésbe kergetnének. (*Whiting*)
- Neved, és a világ veled fog kacagni. Horkolj, és egyedül fogsz aludni. (*Campbell*)
- A kommunikációban nélkülözhetetlen a humor. A humor nyelvén sok minden elfogadható, ami komolyan előadva elfogadhatatlan lenne. A humorérzék segít az emberek, hogy megőrizze arányérzékét, képes legyen a dolgokat és önmagát tárgyilagosan szemlélni. Segít neki megérteni, hogy ki ő: egy piciny szikra, amely egy múlt pillanatra felvillan. (*Alinsky*)
- Mi a nevetés? A legrövidebb távolság két ember között. (*Borge*)
- A humor magával hozza a megértést és a toleranciát. Az irónia egy mélyebb és kevésbé baráti megértést. (*Replier*)
- Észrevetted már, hogy akik abszolút igazságokkal foglalkoznak – bírók, rendőrök, papok –, általában meglehetősen humoratlan népség? (*Monteilhet*)
- Nem nagy ügy humoristának lenni – az egész kormány neked dolgozik. (*Rogers*)
- Nagy szerencsétlenség, ha valaki nem elég szellemes, hogy jól beszéljen, és nem elég bölcs, hogy hallgasson. (*Brugère*)
- A humor az emberi méltóság támasza, annak megnyilatkozása, hogy az ember képes felülemelkedni minden viszontagságon. (*Gary*)
- A szellemesség – szóló műfaj, míg a humor kórusban érzi jól magát. A szellemesség éles, mint a villám, míg a humor fénycsík és meleg, mint a nap sugar. A szellemesség a napi divat után lohol, a humor viszont örök emberi dolgokkal foglalkozik. A valódi humor alapját mindig az élet nagy igazságai képezik. A humor időtálló anyagból építkezik, míg a szellemesség napi aktualitásokból és tarka divatokból. A humor a gondolkodó emberek műfaja – a szellemesség az intellektuális magamutogatóké. (*Brooks*)
- Ha valaki beveti a humort, ezzel eleve feltételezi, hogy a másinak van humorérzéke. Ez az egyik legnagyobb bók, amivel megüsztelheti őt. Igaz ez fordítva is: a legnagyobb sértés, ha valaki azt mondja a másiktól, hogy nincs humorérzéke. (*Oversstreet*)
- Az ember az egyetlen állat, amely tud nevetni és sírni, mert az állatok közül egyedül csak ő látja, milyenek lehetnének a dolgok, és milyenek valójában. (*Hazlitt*)
- Ha a mennyországban nem szabad nevetni, nem akarok oda jutni. (*Luther Márton*)
- A humor meglátja a nagyban a kicsit. (*Kosztolányi Dezső*)
- Állhumor az, amiben nevetségessé teszünk valamit, humor amikor megtaláljuk a nevetségest. (*Karinthy Frigyes*)
- Akinek humora van, az mindent tud, akinek humora nincs, az mindenre képes. (*Peterdi Pál*)
- A groteszk lényege, hogy egyensúlyt találjon a nevetség és a tragikus között. (*Örkény István*)

PEDAGÓGUSBÉREK EURÓPÁBAN, A VILÁGBAN – 2004

Éves bruttó keresetek a vásárlóerő-paritás alapján számított euróban

	Alsó tagozat				Felső tagozat				Középfok			
	Pályakezdők	15 éves gyakorlatlaltal	Felső határ	1 főre eső GDP-hez viszonyítva	Pályakezdők	15 éves gyakorlatlaltal	Felső határ	1 főre eső GDP-hez viszonyítva	Pályakezdők	15 éves gyakorlatlaltal	Felső határ	1 főre eső GDP-hez viszonyítva
Ausztria	22 342	29 539	44 586	1,03	23 222	31 608	46 665	1,11	23 531	32 516	49 437	1,14
Belgium	24 732	34 286	41 511	1,24	24 732	34 648	42 248	1,26	30 694	44 318	53 276	1,61
Csehország	13 365	17 555	22 206	1,07	13 365	17 555	22 206	1,07	13 397	18 263	23 141	1,12
Dánia	29 583	33 298	33 298	1,18	29 583	33 298	33 298	1,18	29 054	40 827	40 827	1,45
Anglia	25 260	36 916	36 916	1,36	25 260	36 916	36 916	1,36	25 260	36 916	36 916	1,36
Finnország	24 516	28 571	28 571	1,09	28 453	33 643	33 643	1,29	30 577	38 216	38 216	1,46
Franciaország	20 292	27 297	40 276	1,07	22 451	29 455	42 540	1,16	22 764	29 769	42 886	1,17
Németország	33 116	41 209	42 968	1,63	34 358	42 290	44 149	1,67	37 158	45 554	47 598	1,80
Görögország	20 809	25 151	30 326	1,33	20 809	25 151	30 326	1,33	20 809	25 151	30 326	1,33
Magyarország	9 956	12 741	16 987	0,91	9 956	12 741	16 987	0,91	11 229	15 728	21 010	1,12
Izland	16 989	19 664	21 904	0,69	16 989	19 664	21 904	0,69	21 905	26 871	28 230	0,94
Írország	23 420	38 794	43 962	1,22	24 221	38 794	43 962	1,22	24 221	38 794	43 962	1,22
Olaszország	20 855	25 226	30 687	1,05	22 473	27 474	33 688	1,15	22 473	28 243	35 219	1,18
Luxemburg	40 657	55 990	82 865	1,06	58 574	73 217	101 760	1,39	58 574	73 217	101 760	1,39
Hollandia	27 424	35 636	39 809	1,23	28 430	39 220	43 689	1,35	28 714	52 471	57 869	1,81
Norvégia	26 005	31 098	32 205	0,87	26 005	31 098	32 205	0,87	26 005	31 098	32 205	0,87
Lengyelország	5 614	9 011	9 353	0,83	5 614	9 011	9 353	0,83	5 614	9 011	9 353	0,83
Portugália	16 848	27 776	43 588	1,75	16 848	27 776	43 588	1,75	16 848	27 776	43 588	1,75
Spanyolország	27 552	31 908	39 803	1,40	30 816	35 702	44 042	1,57	31 426	36 483	44 976	1,61
Svédország	22 083	25 920	29 720	0,95	22 796	26 709	30 271	0,98	23 698	27 896	32 113	1,02
Svájc	34 492	45 618	54 664	1,50	37 267	48 391	58 114	1,59	46 832	60 636	71 524	1,99
Törökország	14 643	16 169	18 235	2,44	–	–	–	–	13 769	15 296	17 361	2,30
Ausztrália	26 087	38 624	38 624	1,36	26 395	38 754	38 754	1,36	26 395	38 754	38 754	1,36
Japán	21 484	40 171	51 251	1,55	21 484	40 171	51 251	1,55	21 484	40 178	52 772	1,55
Korea	25 084	42 912	68 898	2,37	24 978	42 806	68 792	2,36	24 978	42 806	68 792	2,36
Mexikó	11 120	14 636	24 238	1,64	14 258	18 607	30 712	2,09	–	–	–	–
Új-Zéland	16 367	31 663	31 663	1,47	16 367	31 663	31 663	1,47	16 367	31 663	31 663	1,47
USA	28 713	34 892	–	1,00	27 603	35 197	–	1,01	27 725	35 158	–	1,01
Európai átlag	22 833	30 452	36 828	1,20	24 519	32 408	38 984	1,26	25 510	35 176	42 179	1,37
OECD-átlag	22 588	30 817	37 181	1,30	24 197	32 914	39 753	1,32	25 368	35 379	42 317	1,42

(Forrás: Education at a Glance – 2006 – OECD-felmérés, PSZ Országos Iroda)

Nemrég tették közzé az Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Világszervezet (OECD) Pillantás az oktatásra (Education at a Glance 2006) című jelentését, amely az oktatás területén 2004. évre vonatkozó felmérések adatait, következtetéseit tartalmazza. A 400 oldalas jelentés angol nyelven megtalálható a világszervezet honlapján (www.oecd.org).

A vizsgálat többek között szoros, egyenes arányú ok-okozati kapcsolatot tár fel az oktatás időtartama és a gazdasági teljesítmény között. Az OECD-országokban becslések szerint minden egyes további oktatási év általában 3 és 6% közötti növekedést eredményez a gazdasági teljesítményben. Ez az 1994 és 2004 közötti időszakban emelkedő munkatermelékenységet s az egy főre jutó GDP-növekedés legalább felét eredményezte. Emellett, egyenes arányú ok-okozati összefüggés található a magasabb iskolai végzettség és a jobb mentális és fizikai egészség között. Ebből is látszik, hogy az oktatás nem csupán költségvetés-fogyasztó ágazat, hanem előrelátó befektetés, a gazdasági-társadalmi felemelkedés fontos tényezője, felelős gondoskodás a jövőről.

A közreadott táblázat segítségével és néhány összefüggés bemutatásával a pedagógusok kereseti viszonyait tekintjük át. Nem meglepetés, hogy e területen is hátul kullogunk. A felsorolt 28 OECD-ország pedagóguskereseti rangsorában csak a lengyelek vannak mögöttünk. Ebben az sem vigasztalhat bennünket, hogy a kétezres évek elején a legnagyobb mértékű béremelés Finnországban, Magyarországon és Mexikóban volt. Ezzel együtt a pályakezdő magyar pedagógus keresete csupán az OECD-átlag 44%-a, de legjobban fizetettek kategóriájában sem éri el az 50%-

ot. Összeállításunk európai átlagához képest még rosszabb a helyzetünk. Az élmezőnytől (Luxemburg, Svájc, Németország, Belgium, Hollandia) természetesen még jobban le vagyunk maradva. Ehhez képest csupán 20-35% között mozog a hazai keresetek aránya. Az európai mezőnyben egy hellyel előttünk járó csehországi pályakezdők bérenek is csupán 75%-át kapja a magyar pedagógus, bár a középfok felső határán 90 százalékon állunk. Ugyanezek a számok a portugál-magyar viszonylatban 60, illetve 48%.

Fontos következtetéseket vonhatunk le a keresetek egy főre vetített GDP-hez való viszonyításával is, hiszen ezek az arányszámok azt mutatják meg, hogy az egyes országok gazdasági teljesítményéből mennyit „áldoznak” a pedagógusokért. E tekintetben Törökország és Korea vezet a mezőnyt. Az egy főre eső GDP duplájánál is többet kapnak az ottani pedagógusok. A mi 0,91-1,12-es arányainkkal szintén a mezőny hátsó felében, Svédország és az USA szintjén vagyunk. Csakhogy ezen országok gazdasági teljesítménye sokkal magasabb, s ezáltal a pedagóguskeresetek értéke a magyarországinak kettő-háromszorosa.

Érdekes összevetéseket tehetünk a kezdő keresetek és felső határok, illetve a közoktatás különböző szintjei között is. Norvégiában például az egyes kategóriák kezdő keresete és a felső határ között alig 25 százaléknyi a különbség, Magyarországon 70-90%, Japánban 140, Portugáliában pedig mintegy 160%.

A jövő évi költségvetési javaslat ismeretében sajnós azt prognosztizálhatjuk, hogy ezen a kereseti listán a következő években még lejjebb csúszunk.

Á. A.

SZTRÁJK: SZERVEZETT MUNKABESZÜNTETÉS

A sztrájk a munkásmozgalom klasszikus fegyvere, a munkavállalóknak a munka beszüntetésével a jobb munkakörülmények és fizetési feltételek kivívásáért folytatott harca. Angol szó (strike), eredeti jelentése: út, csap, odavág. A demokratikus államokban a munkavállalókat megillető alkotmányos jog. Az érdekvérvényesítés egyik legkeményebb eszköze. Általában akkor következik be, ha az érdekegyeztető tárgyalások nem vezetnek eredményre. A szervezett sztrájk a szakszervezetek vezetésével zajlik, a vad vagy spontán sztrájk azok támogatása nélkül. Ám ez utóbbiak törvénytelenek. Megkülönböztethetünk még országos és helyi sztrájkokat, részleges sztrájkot (a munkavállalók kicsi, de fontos csoportja vesz benne részt, pl. mozdonyvezetők), lassító sztrájkot (minden szabály pontos megtartása munkalassítás céljából), figyelmeztető sztrájkot (rövid, egy-két órás munkabeszüntetés az egyeztetés ideje alatt), valamint szolidaritási sztrájkot.

Hazánkban a különböző szakmai törvények már a XIX. század utolsó harmadában szabályokat, tilalmakat állapítanak meg a munkabeszüntetésre vonatkozóan. Általános jellegű szabályozást (sztrájk-törvényt) először 1923-ban terjesztettek a magyar parlament elé. A jelenleg hatályos sztrájk-törvényünket (1989. évi VII. törvény) a rendszerváltás első törvényei között fogadták el 1989 márciusában. Azóta e jogszabály gyakorlatilag változatlan (1994-ben csupán egy záróbekezdését törölték el). Az alábbiakban a sztrájkjal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat tesszük közzé azzal a céllal, hogy a PSZ tisztségviselői kellő ismeretekkel rendelkezzenek a munkabeszüntetés törvényes feltételeiről, a közoktatás e szempontból sajátos helyzetéről. Azért, hogy szükség, igény esetén ezzel az érdekvérvényesítő eszközzel is élhessünk.

Legfontosabb tudnivalók a sztrájkról

1. *Mi a sztrájkjog?* A dolgozókat – az 1989. évi VII. törvényben meghatározott feltételek szerint – gazdasági és szociális érdekeik biztosítására megilleti a munkabeszüntetés joga. A szakszervezetek szolidaritási sztrájkot is kezdeményezhetnek.

A sztrájkban való részvétel önkéntes, abban való részvételle, illetve az attól való tartózkodásra senki sem kényszeríthető. A jogszerűen sztrájkban részt vevőkkel szemben a munkabeszüntetés befejezését célzó kényszerítő eszközzel nem lehet fellépni.

2. *Mikor kezdeményezhető sztrájk?* Ha a vitatott kérdést érintő egyeztető eljárás hét napon belül nem vezet eredményre, vagy ha az egyeztető eljárás a sztrájkot kezdeményezőnek fel nem róható ok miatt nem jött létre.

3. *Mikor jogellenes a sztrájk?* Ha nem gazdasági és szociális cél érdekében szervezik, illetve nem szolidaritási sztrájk, ha alkotmányba ütköző cél érdekében szervezik, ha munkaügyi vitával rendezhető, bírósági hatáskörbe tartozó munkáltatói intézkedéssel, mulasztással szemben, vagy ha a kollektív szerződés hatályának ideje alatt, az abban rögzített megállapodás megváltoztatása érdekében folytatják.

4. *Kik nem vehetnek részt a sztrájk szervezésében?* A közalkalmazotti (üzemi) tanács tagjai, közalkalmazotti képviselő a munkáltatónál szervezett sztrájkjal kapcsolatban pártatlan magatartásra kötelesek. Sztrájkot nem szervezhetnek, azt nem támogathatják és nem akadályozhatják. Ám ha a sztrájk előkészítése és lebonyolítása idején felfüggesztik tevékenységüket, akkor korlátozás nélkül szereplői lehetnek a folyamatnak.

5. *Melyek a sztrájk szervezés első feladatai?*

- Követelések megfogalmazása, elfogadtatása az adott terület munkavállalóival, a sztrájkképesség felmérése.

- Sztrájkbizottság létrehozása, bejelentése és a követelések eljuttatása a partner munkáltatói (fenntartói, kormányzati) szervezetekhez (személyhez), tárgyalópartnernek kijelölésének kezdeményezése.

- Tárgyalások megkezdése a követelések teljesítése érdekében.

- A sztrájk szervezésének előkészületei a szakszervezeti tagság, az érintett munkavállalók körében.

6. *Mi a sztrájkbizottság feladata?*

- Az érintettek felhatalmazása alapján részvétel az egyeztető tárgyalásban, a követelések előterjesztése, tárgyalások folytatása, törekvés megállapodás elérésére.

- Megállapodás a még elégséges szolgáltatásról, a sztrájk miatt kiesett munkaidőre járó díjazás kifizetéséről.

- A követelések teljesítésének, a megállapodás esélyének hiányában a sztrájk időpontjának kitézése, a sztrájk meghirdetése.

7. *Milyen jogok illetik meg a sztrájkot szervező, a jogszerű sztrájkban részt vevő munkavállalókat?* A sztrájk kezdeményezése, illetve a jogszerű sztrájkban való részvétel nem minősül a munkaviszonyból eredő kötelezettség megsértésének, emiatt a dolgozóval szemben hátrányos intézkedés nem tehető. A jogszerű sztrájkban részt vevő dolgozót megilletik a munkaviszonyból eredő jogosultságok, kivéve a kiesett munkaidőre járó bért. Lehetőség van azonban a sztrájk idejére fizetett díjazásról, juttatásról szóló megállapodásra a munkáltatóval. A jogszerű sztrájk időtartamát szolgálati időként kell figyelembe venni. A társadalombiztosítási jogok és kötelezettségek is eszerint alakulnak.

A sztrájk szervezés sajátosságai a közoktatás területén

A sztrájk-törvény oktatás területén való alkalmazása nemcsak azért különleges, mert ez az ágazat a közszolgáltatás sajátos területe, hanem azért is, mert a munkáltatói feladatkörök bizonyos tekintetben korlátozottak, és a fenntartói felelősség, irányítás jelentős mértékben befolyásolja az intézményvezetők jogkörét.

A lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végző munkahelyeken a sztrájk csak úgy gyakorolható, hogy az a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja. A nevelési-oktatási intézmény jellegétől függően, helyben a fenntartóval és az intézményvezetővel (munkáltatóval) kell megállapodni a még elégséges szolgáltatásról. Erre vonatkozóan országos sztrájk esetén sem lehet országos megállapodást kötni, legfeljebb ajánlást elfogadni. Mint ahogy a PSZ által 1995-ben szervezett egynapos országos sztrájk esetén is történt. Tehát a helyi sztrájkbizottságoknak – akár országos, akár helyi sztrájkról van szó – az előkészítése során kell megállapodni a még elégséges szolgáltatásokról. A megállapodás, az intézmény feladatkörétől függően, más és más tartalmú, ám mindenképpen magában kell foglalnia az intézmény működőképességének megtartását szolgáló műszaki, személy- és vagyonvédelmi intézkedéseket.

Összefoglalás

1. A követelés megfogalmazását, az országos sztrájkbizottság létrehozását, bejelentését követően az előkészítés szakaszának fontos tennivalója a sztrájk követelésekről való széles körű tájékoztatás, a meggyőző érvelés, valamint a sztrájkot vállalók létszámának (arányának) felmérése. E célból minden intézményben munkaértekezleteket, kibővített szakszervezeti taggyűléseket kell szervezni. Az intézményvezetők tájékoztatására megkülönböztetett figyelmet kell fordítani.

2. Országos sztrájk esetén a követelések teljesítéséről a tárgyalások országos szinten (kormány–sztrájkbizottság) folynak. Az egyeztetés ideje alatt maximum 2 órás figyelmeztető sztrájk tartható. A még elégséges szolgáltatásokról és a sztrájkolók díjazásáról (a sztrájk idejére) helyi tárgyalásokat kell folytatni. Ezért sztrájkkezdeményezés esetén a helyi sztrájkbizottságokat is létre kell hozni, és a tárgyalásokat kezdeményezni kell a fenntartónál, illetve a munkáltatónál.

3. Az előkészítés szakaszában minden településen *sztrájkjelzőket* kell kijelölni, akik egyrészt gyors kapcsolatot tudnak teremteni az intézményekkel, másrészt a felsőbb szervezetek biztonsággal elérhetik őket. Minden intézményben *sztrájköröket* kell megbízni (az intézmény nagyságától függően 2-7 főt), akik a sztrájk idején felügyelnek a sztrájk jogszerűségére, az esetleges provokációk elkerülésére.

4. Fontos feladat a szülők előzetes tájékoztatása. Velük is ismertetni kell követeléseinket, és meg kell győzni őket arról, hogy a sztrájk nemcsak a közalkalmazottak, a pedagógusok béréért, hanem az intézmény jobb működési feltételeiért, a gyermekek érdekében is zajlik.

5. A sztrájkjal kapcsolatos fórumok, találkozások nemcsak az előkészítés szakaszában, hanem a sztrájk idején is jó lehetőséget kínálnak az összefogás, a szolidaritás propagálására. A követelések ismertetése során hangsúlyozni kell a PSZ szerepét, célkitűzéseit. Minél szélesebb körben írásban is közzé kell tenni az információkat. A sztrájkban részt vevők kék szalagot viseljenek. A sztrájk idejére célszerű transzparenszeket is készíteni. (L. az *Érdekvédelmi szakszervezeti ismeretek* c. tankönyv 355-357. oldalán.)

MUNKAJOGI KÉRDÉSEK

Szakszervezeti, közalkalmazotti tanácsi tisztviselői munkaidő-kedvezmény, tanítási időkeret

A tanítási időkeret 2006. 09. 01. napi hatállyal történő bevezetését követően számtalan kérdés érkezett a szakszervezeti, közalkalmazotti tanácsi tisztviselői munka-időkedvezmény kiadásával kapcsolatban.

Előjáróban megjegyzem, hogy az irányadó jogszabályi rendelkezések – amelyeket alább ismertetni is fogok – nem változtak.

Melyek ezek?

A Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. számú törvény (Mt.) az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

Mt.25. § (1)-(4) bekezdés

„25. § (1) A munkáltató köteles a szakszervezet tisztviselője számára munkaidő-kedvezményt biztosítani.

(2) A munkaidő-kedvezmény mértéke valamennyi tisztviselőt figyelembe véve összesen - eltérő megállapodás hiányában - minden három, a munkáltatóval munkaviszonyban álló szakszervezeti tag után havi két óra. E kedvezmény mértékébe a munkáltatóval való tárgyalás időtartama nem számít be. A munkaidő-kedvezmény felhasználásáról a szakszervezet dönt. A munkából való távolmaradást előre be kell jelenteni.

(3) **A munkaidő-kedvezmény tartamára a tisztviselőt távolléti díj illeti meg.**

(4) A szakszervezet tagjai részére összesen - a szakszervezet által szervezett képzés, illetve továbbképzés céljára - a munkáltató köteles előzetes egyeztetés alapján minden tíz, a munkáltatóval munkaviszonyban álló szakszervezeti tag után évente egy nap **rendkívüli fizetett szabadságot biztosítani**. A szabadság igénybe vehető mértékét a szakszervezet határozza meg. A szabadság igénybevétele előtt a munkáltatót legalább harminc nappal értesíteni kell.”

Mt. 62. § (2) bekezdés

„(2) Az üzemi tanács tagját havi munkaideje tíz százalékának, elnökét havi munkaideje tizenöt százalékának megfelelő munkaidő-kedvezmény illeti meg. Az üzemi tanács tagjai és elnöke részére járó összesített munkaidő-kedvezmény felhasználását az üzemi megállapodás e törvénytől eltérően is meghatározhatja. A kedvezmény mértéke ebben az esetben sem haladhatja meg a tag, illetve az elnök teljes munkaidejének felét. **A munkaidő-kedvezmény időtartamára távolléti díj jár.**”

A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott tisztviselők munkaidő-kedvezménye megállapítása, kiadása tekintetében alkalmazandó a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. számú törvény (Kt.) 1. számú melléklet harmadik rész II/12. pontjában írt rendelkezés is.

12. A szakszervezetek tisztviselőit (Munka törvénykönyve 25., továbbá a Közalkalmazotti Tanács tagjait és elnökét [Munka törvénykönyve 62. § (2) bekezdés] megillető munkaidő-kedvezményt a pedagógus kötelező órájának arányos csökkentésével kell kiadni.”

A Kt. 1. számú melléklet harmadik rész II/6. pontjában írtak szerint:

„6. A pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak munkáját - a munkaidőkeretre vonatkozó rendelkezések [Mt. 118/A. §] alapulvételével - oly módon kell megszervezni, hogy a pedagógus a heti kötelező óraszámra egy tanítási évre jutó időkeretét teljesíteni tudja. Ehhez a munkáltató a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak munkáját kéthavi tanítási időkeret kialakításával szervezi meg. A tanítási időkeretet a következők szerint kell megállapítani: a két hónapra jutó tanítási napok számát meg kell szorozni a pedagógus-munkakörre megállapított heti kötelező óraszám egy ötödével. **A tanítási időkeretet a munkakörre megállapított heti kötelező óraszám egy ötödével csökkenteni kell minden olyan kieső tanítási nap után, amely az Mt. 151. §-nak (2) bekezdésében megjelölt távollét napjaira** vagy a keresőképtelenség időtartamára esik. A tanítási időkeret teljesítésénél a ténylegesen megtartott, továbbá a pedagógus heti kötelező órájának teljesítésébe beszámítható órák vehetők figyelembe. A tanítási időkeret teljesítésébe a II/18. pont alapján egyéni foglalkozás, szabadidős foglalkozás, tanórán kívüli foglalkozás megtartására elrendelt többletanításból be kell számítani az egy tanítási héten a két órát meghaladó többletanítási órát. A rendes munkaidőn belül végzett

tanításért óradíj a tanítási időkereten felül teljesített többletanításért állapítható meg.”

Hogyan érinti a tanítási időkeret bevezetése a tisztviselői munka-idő-kedvezmény megállapítását, kiadását?

Tekintettel arra, hogy a munkaidő-kedvezmény idejére távolléti díj, illetve - szakszervezeti tisztviselőknek a szakszervezet által szervezett képzésre, továbbképzésre, szintén távolléti díjjal fizetendő szabadság jár – a tanítási időkeretet eleve úgy kell megállapítani, hogy a számítás alapjául szolgáló kötelező óraszám a munkaidő-kedvezménnyel csökkentett óra.

Kérdés: A napközis kollégának adható-e óradíj-kedvezmény?

Válasz: A Kt. 1. számú melléklet Harmadik rész II/12. pontja szerint a szakszervezetek tisztviselőit (Mt. 25. §), továbbá a közalkalmazotti tanács tagjait és elnökét [Mt. 62. § (2) bek.] megillető munkaidő-kedvezményt a pedagógus kötelező órájának arányos csökkentésével kell kiadni.

A szakszervezeti tisztviselő, KT-elnök és -tag tanítási időkerete ebből következően kevesebb lesz, mint a pedagógus-munkakörre megállapított időkeret, ugyanis a tanítási napokat a csökkentett kötelező óraszám egyötödével szorozzuk.

Ha a tisztviselő tanár, akkor a csökkentett óraszám felett megtartott órai tanítási időkereten felül jelentkeznek, amiért óradíj jár. A napközis nevelő esetében azonban a napköziben megtartott heti két óra – mint tanórán kívüli foglalkozás – átkerül a díjazás nélkül elrendelt órákba. Ez az ellentmondás úgy oldható fel, ha a napközis nevelői munkakört betöltő tisztviselő tanítási időkerete – abban az esetben, ha a heti 23 órát megtartja – a pedagógus-munkakörre megállapított időkeret lesz, és a kötelező óraszám kiadható munkaidő-kedvezményt hozzáadjuk a teljesített órák számához. Ha csak a csökkentett kötelező óráját tartja meg, akkor nyilvánvalóan a tanítási időkerete nem lehet a napközis munkakörre megállapított időkeret, mert akkor rendszeresen negatív teljesítés jönne ki.

A tanítási időkeret tehát kisebb!

A tanítási időkeret teljesítésének megállapításakor a csökkentett időkerethez képest kell a teljesített tanítási órákat figyelembe venni.

Mint látható tehát nem „veszik el” a többletanítás díja abban az esetben, ha a tisztviselő a munkaidő-kedvezményével csökkentett óraszámánál többet tanít, csak a számítási mód változott.

Gyakran ismétlődő kérdések a tanítási időkeret számításával kapcsolatban

1. **Kérdés:** Hogyan érinti a tanítási időkeret teljesítését, ha a pedagógus munkaszüneti napon vagy heti pihenőnapon tanulmányi versenyre, tanulmányi kirándulásra kíséri a tanuló(ka)t?

Válasz: Mind a tanulmányi kirándulás, mind a tanulmányi verseny tanórán kívüli foglalkozás [Kt. 53. § (2) bek. d)-e) pont].

Munkaszüneti napon:

A munkaszüneti nap eleve csökkenti a tanítási időkeretet; az időkeret nyilvántartása és teljesítése elszámolásakor tehát figyelmen kívül kell hagyni. A Kjt. végrehajtására kiadott 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet (Vhr.) új 11/C. §-ának (3) és (6)-(7) bekezdése alapján illeti meg díjazás a pedagógust az e napokon teljesített tevékenységéért.

Heti pihenőnapon (általában szombat, vasárnap):

A tanítási időkeret megállapításakor ezekkel a napokkal sem kell számolni: a közoktatásról szóló törvény 1. sz. melléklet Harmadik rész II/6. pontja szerint ugyanis kifejezetten a tanítási napokkal számolva kell meghatározni a tanítási időkeretet. A díjazást ugyanolyan módon kell kiszámítani, mint a munkaszüneti napokon ellátott kísérésért.

2. **Kérdés:** Minek minősül a tanítási időkeret megállapítása szempontjából a tanítási napon szervezett „tanulmányi kirándulás”?

Válasz: A Kt. 1. számú melléklet Harmadik rész II/6. pont szerint a tanítási időkeret teljesítésénél a ténylegesen megtartott órák vehetők figyelembe. Kirándulási alkalmakkal tanítási óra nem teljesíthető. A pedagógiai programban szereplő tanulmányi kirándulásokat célszerű tanítás nélküli munkanapra szervezni. Abban az esetben, ha a szervezés tanítási nap(ok)ra történik, az emiatt kiesett nap(ok) a tanítási időkeretet nem csökkentik, mivel a tanítási időkeretet – az eltérést nem engedő jelenlegi jogi szabályozás szerint – csak az Mt. 151. § (2) bekezdésében

foglalt esetekben lehet csökkenteni. A tanítási időkeret meghatározásakor azonban szükséges figyelemmel lenni a tanulmányi kirándulásokkal kapcsolatos helyi szabályozásokra is, amelyek alapján a feladat ellátása tanítási órának minősülhet.

Az elbírálás alapja a helyi pedagógiai program, illetve a helyi tanterv. A Kt. 48. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint az iskola helyi tantervében kell meghatározni egyebek között „az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit”. A 17/2004. (V. 20.) OM-rendelet 1. számú mellékleteként közrebocsátott kerettanterv is ezekre a követelményekre tekintettel fogalmazza meg az ajánlásait.

A kerettantervi ajánlás, illetve a kerettantervi ajánlás figyelembevételével készített helyi tanterveknek tehát tartalmazniuk kell a tantárgyak egymásra épített tananyagát, annak feldolgozási sorrendjét és a tevékenységeket is, amelyekből megállapítható, hogy a „tanulmányi kirándulás” néven szervezett foglalkozás tanórai foglalkozás-e, amelynek a keretében tananyag feldolgozása folyik. Természetesen nem szabad összekeverni az iskolán kívül megtartott tanítási órákat a tanulmányi kirándulással. Helyben dönthető el – a helyi tantervben foglaltak alapján – az is, hogy a tanítási napon szervezett múzeumi, művészeti, technikai kiállítások, a pályaválasztási célú iskola- és üzemlátogatások tanítási óráként minősíthetők-e?

3. *Kérdés:* A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt. nyári módosításának az új tanítási időkeret számítási módra (Kt. 1. számú melléklet Harmadik rész II/6. pont) illetve a külön díjazás nélkül elrendelhető plusz két órára vonatkozó rendelkezései a fenntartó által az intézmény számára biztosított intézményi időkeretet hogyan befolyásolják?

Válasz: A külön díjazás nélkül elrendelhető két többletóraa vonatkozó törvényt módosítás a fenntartó részéről a közoktatási intézmény számára megállapításra kerülő óraszám keretét/időkeretét nem érinti, nem érintheti. Az intézményi időkeretet, amelyet a fenntartó biztosít (finanszíroz) az iskola számára, a pedagógiai programban foglaltak, valamint nem utolsósorban az indított osztályok száma határozzák meg, és a Kt. 52-53. §-aiban foglaltak alapján (kötelező tanórai foglalkozások + nem kötelező tanórai foglalkozások + egyéni foglalkozások időkerete) történik a kiszámításuk, amely szabályozás nem módosult. Az intézményi időkeret tehát a módosítás miatt nem változik. A változás annyi, hogy egyes órákat a jövőben külön díjazás nélkül kell ellátnia a pedagógusoknak, ha erre szükség van az intézményben.

Az intézményi időkeretet a fenntartó csupán a Kt. új 133. § (8) bekezdésében foglaltakra hivatkozással tehát nem változtathatja meg.

4. *Kérdés:* Az alapfokú művészetoktatási intézményekben mely tevékenységeket lehet külön díjazás nélkül ellátni heti 2 óra erejéig az egyéni foglalkozások, tanórán kívüli foglalkozások köréből?

Válasz: Egyéni foglalkozás:

Az alapfokú művészetoktatásban zeneművészeti ágban az egy-három tanuló részére szervezhető egyéni foglalkozás a tanórai foglalkozások megszervezésére rendelkezésre álló órákeret terhére történik [Kt. 52. § (11) bek. a) pont].

A fentiek alapján az egyéni foglalkozás megtartása az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások körébe tartozik. A kötelező és nem kötelező tanítási órák megtartását a munkáltatónak minden esetben el kell ismernie, így valamennyi megtartott többletóráért díjazás jár a pedagógusnak.

Tanórán kívüli foglalkozás:

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt.) 53. § (2) bekezdése sorolja fel, milyen tevékenységek tartoznak a tanórán kívüli foglalkozás körébe. Az 53. § (5) bekezdése szerint szervezhető, de nem kötelező szervezni tanórán kívüli foglalkozást az alapfokú művészetoktatási intézményben. Ha azonban erre sor kerül, a külön díjazás nélkül ellátható heti két órával kapcsolatos jogi szabályozást (lásd: Segédanyag) ezen intézmények tekintetében is alkalmazni kell.

A kötelező óraszámot meghaladó tanítási órák után az óradíjat minden esetben ki kell fizetni a pedagógusnak, feltéve, hogy ezekkel az órákkal a tanítási időkeretet is túllépi. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) módosítása úgy rendelkezik, hogy az egyéni foglalkozás, szabadidős foglalkozás, tanórán kívüli foglalkozás megtartása óradíj fizetése mellett akkor rendelhető el, ha előtte a díjazás nélküli (max. heti 2 óra) foglalkozást elrendelték (Kt. 1. számú melléklet Harmadik rész II/18. pontja). E rendelkezés alapján

tehát a tanítási órák után az óradíj fizetése akkor is kötelező, ha a munkáltató nem rendelte el, hogy a többletórát tanítási órával teljesítő pedagógus egyéni foglalkozást, szabadidős foglalkozást vagy tanórán kívüli foglalkozást tartson.

5. *Kérdés:* Milyen módon érinti az óvodapedagógusok óraszámát az emelés? A heti letöltendő 32 órájuk annyi marad? Ha helyettesítés miatt tólóradíjat számolunk el a pedagógusoknak, akkor abba beszámít a plusz két óra?

Válasz: Az óvodapedagógusok kötelező órszáma nem változik. Óradíj minden helyettesített óra után megilleti az óvodapedagógust, amennyiben nem voltak távolléti díjjal el nem ismerhető kieső kötelező órái (pl. egyéni okból történt távolmaradás), vagyis akkor, ha a tanítási időkeretet túllépi. Óvodapedagógusokra nem kell alkalmazni a külön díjazás nélkül ellátható két óra egyéni, szabadidős és tanórán kívüli foglalkozás megtartására vonatkozó szabályt, azonban a tanítási időkeretet minden pedagógus-munkakörben foglalkoztatottra, így az óvodapedagógusokra is meg kell állapítani.

6. *Kérdés:* Kirándulás, múzeumlátogatás vagy esetleg úszásoktatás során fellép a tanárok számára eddig fizetett kíséreti díj (óradíj 50%-a). Ez nem egyéni foglalkozás, nem órán kívüli foglalkozás, azaz az időkeretet sem befolyásolja. Ezt hogyan fizethetjük ki? Kifizethető havonta is?

Válasz: „Kiséresi díj” csak a pedagógiai programban szereplő, nem az iskolában szervezett program megvalósításához elrendelt ügyelet díjazásaként fizethető.

A 186/2006. (VIII. 31.) Korm. rendelettel módosított 138/1992. (X. 8.) Korm. r. 11/C. § (1) bek. b) pontja alapján elrendelt ügyelet nem tartozik a tanítási időkeretbe, így az átalánydíjazás kifizetése sem kötődik a tanítási időkeret teljesítésének megállapításához. A jogi szabályozás nem változott.

10. *Kérdés:* Kollégiumban hétköznap este 10-től reggel 6 óráig ügyeletet tartunk, valamint ügyelet van a heti pihenőnapon és munkaszüneti napon is. Az ügyeleti díj elszámolására alkalmazható-e a kéthavi tanítási időkerethez kapcsolódó elszámolás?

Válasz: Kollégiumban a módosított 138/1992. (X. 8.) Korm. r. 11/C. § (4) bekezdése alapján szervezett ügyelet az Mt. 126. § (1) bekezdése értelmében rendkívüli munkavégzésnek minősül. Az ügyelet a „tanítási időkeret” teljesítésénél nem vehető figyelembe, ezért az ügyeletért a 11/C. § (6) bek. szerint megállapított átalánydíj elszámolása független a tanítási időkeretet meghaladó többletórák elszámolásától. A jogi szabályozás nem változott.

11. *Kérdés:* Vonatkozik-e a tanítási időkeret megállapítása és a külön díjazás nélküli egyéni foglalkozásra, szabadidős foglalkozásra, tanórán kívüli foglalkozásra vonatkozó törvényi szabályozás a kollégiumi nevelőtanárookra?

Válasz: A kérdésekre egyértelmű választ ad a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt.) újonnan megállapított 133. § (8) bekezdése, továbbá az 1. sz. melléklet Harmadik rész II/6., valamint II/18. pontja.

A kéthavi tanítási időkeretet valamennyi, pedagógus-munkakörben foglalkoztatottra meg kell állapítani, így a kollégiumi nevelőtanárookra is, függetlenül attól, hogy heti kötelező órszámuk a Kt. 129. § (6) bekezdésében meghatározottak szerint (30, illetve 26) vagy az 1. sz. melléklet Harmadik rész I/B. pontja szerint (24, illetve 22) került megállapításra.

A külön díjazás nélkül elrendelhető foglalkozások közül mind az egyéni foglalkozásra, mind a szabadidős foglalkozásokra, mind a tanórán kívüli foglalkozásra vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell – az általános szabályok szerint – a kollégiumi nevelőtanárookra is [lásd: Kt. 53. § (7) bek.].

12. *Kérdés:* A fenntartó elrendelheti-e a két óra külön díjazás nélkül ellátandó foglalkozást a közoktatási intézmény pedagógusainak?

Válasz: A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt.) 54. § (1) bekezdése szerint a közoktatási intézmény vezetője gyakorolja a munkáltatói jogot az intézményben alkalmazottak fölött.

A Kt. újonnan bevezetett 133. § (8) bekezdése, illetőleg 1. számú melléklete Harmadik rész módosított II/18. pontja a külön díjazás nélküli két foglalkozás elrendelését egyértelműen munkáltatói jogkörbe utalja. A fenntartó kizárólag az intézményvezető felett gyakorolhat munkáltatói jogokat.

Dr. Selmečiné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos

KARÁCSONYI AJÁNLATOK PSZ-TAGOKNAK

A Pedagógusok Szakszervezete szolgáltatási és kedvezményrendszere keretében a MAKASZ szervezésében a következő karácsonyi lehetőségeket kínálja tagjainknak:

➤ RENO kuponok:

A PSZ a MAKASZ-szal közösen egy új, a tagság elégedettségét növelni szándékozó szolgáltatást vezet be az év végi ajándékozási időszakban.

A szolgáltatás lényege, hogy a PSZ-tagok, egyenként 2000 Ft, a PSZ-tagság egészét figyelembe véve 160 millió Ft megtakarítást lehetővé tevő kupont kapnak november hónapban. A kuponok az L2 Systems Kft.* kupon beváltó partnereinél (pl. RENO cipőboltok) válthatók be, a következő mértékben:

A vásárláskor át kell adni egy kupont a kereskedőnek, aki 10 ezer forint vásárlás esetén 1000 Ft engedményben részesíti a beváltót. 10 ezer forintotként egy db kupont lehet beváltani. Tehát egy 10 ezer forintos cipő vásárlásánál csak 9000 ezer Ft-t kell fizetni, mert a fent maradó 1000 –ot a kupont átadásával tudjuk kiegyenlíteni.

A kupon neve: L2Qpon. És a következő címletekben kerülnek kibocsátásra:

1000 Q címlet 10 ezer forintotként 1000 Ft engedményre jogosítja a beváltót,

500 Q címlet 5 ezer forintotként 500 Ft engedményre jogosítja a beváltót,

200 Q címlet 2 ezer forintotként 200 Ft engedményre jogosítja a beváltót,

A 200 és az 500 L2Q címletek lehetővé teszik, hogy a kisebb értékű vásárlásoknál is hozzá lehet jutni a fent említett mértékű megtakarításhoz. A kuponok hátuljának arculatát az a cég alakítja ki, amely anyagilag támogatja a kupon legyártását. Első ilyen partnerünk a RENO cipő.

Több országos üzletláncal is folynak a tárgyalások, amelyek szintén kupon elfogadóként vennének részt a PSZ-MAKASZ kedvezményrendszerben. Az új partnerekről folyamatosan a Pedagógusok Lapjában, illetve a www.makasz.hu weboldalon tájékoztatjuk a PSZ tagságát. Egy éven belül 1000 kupon elfogadó hely csatlakozását tervezük. Azok a kuponok, melyek nem kerülnek beváltásra a jövő év végéig, sorsoláson fognak részt venni, melyen értékes, akár több százezer forint értékű ajándékokhoz lehet jutni. Ennek részleteit a szintén a Pedagógusok Lapjában tesszük közzé.

Fontos!!! Aki most nem tudja felhasználni a kupont, őrizze meg, mert rövidesen nagyon sok helyen lehet beváltani. Ha ennek ellenére nem sikerül felhasználni őket jövő év végéig, akkor pedig sorsoláson vesznek részt, tehát mindenképp érdemes megőrizni a most kézhez kapott kuponokat.

*PSZ-MAKASZ kedvezményrendszer üzemeltetője

➤ LIBRI Szakszervezeti Könyvjegy 10%engedmény

A kuponok mellé minden PSZ-tag kézhez kapja a LIBRI könyvesboltokban használható Szakszervezeti Könyvjegyét, mellyel minden vásárlásnál 10% engedményt kaphatunk. A Könyvjegyek 2006. december 31-ig érvényesek.

Kérjük a tagságot, hogy vegyék minél többen igénybe ezt a kedvezményt is, mert ha elég nagy forgalmat tudunk elérni a könyvjegy használatával akkor jövőre is hasonló kedvezményben fogunk részesülni könyvvásárlás esetén.

➤ LCD tv, házi mozi, digitális fényképező, mobiltelefon stb.

A felsorolt termékek mind igen kedvező áron érhetőek el Európa legnagyobb ilyen termékeket forgalmazó webáruházában. A párizsi székhelyű vállalkozás a MAKASZ-szal közös webáruházat alakított ki, ahol a PSZ-tagok további 2% engedményt kapnak az igen kedvező áraból. <http://www.makasz.hu/v3/pixmania/>

➤ PSZ-MAKASZ kedvezmény a QUELLE -től

Quelle Bt. és az L2 Systems Kft. megállapodása alapján, a L2-MAKASZ-kártyával rendelkezők a következő engedményben részesülnek a Quelle vevőszolgálatán keresztül leadott rendelések alkalmából:

- 1.000 Ft engedmény 5.000 Ft feletti vásárlás esetén
- 2.000 Ft engedmény 10.000 Ft feletti vásárlás esetén
- 3.000 Ft engedmény 15.000 Ft feletti vásárlás esetén
- ingyenes házhozszállítás 25.000 Ft vásárlás esetén (a Quelle standard szolgáltatása)

A Quelle új vevői részesülnének egy meglepetésajándékban is.

Az ajánlat 2006. december 31-ig érvényes, és csak a L2-MAKASZ kártyával rendelkezőknek, tehát PSZ-tagoknak is szól, egyszeri, más akciókkal nem vonható össze. A rendeléseket a jogosultság ellenőrzése miatt csak a következő módon tudja a Quelle elfogadni: Vevőszolgálatukon keresztül rendelésvétel esetén, mely történhet telefonon, írásban és e-mailen.

A kedvezmény igénybevevőinek a következő adatokat kell vevőszolgálatunk munkatársának jelezniük: "MAKASZ" (mint jelszó), név, L2-MAKASZ-kártyaszám

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a Quelle szállítási határideje a megrendelés feldolgozásától számított kb. 3 hét, a katalógusban *-gal jelölt termékeknél 6-8 hét.

Felhívás az általános iskolai igazgatókhoz

Engedje meg, hogy ezzel a rövid levéllel kérjem az Ön személyes jelentkezését, valamint intézménye csatlakozását szövetségünkhez.

Az **ÁIOSZ Elnökségének** törekvése, hogy „összevűjtse” az ország minden szegletéből azokat az igazgató kollégákat, akik még mindig állják a sarat; győzik erővel, békétürréssel, hittel és belső tüzzel a vezetői munkát.

Országos szervezetünk, illetve jogelődje, a Budapesti Általános Iskolai Igazgatók Kollégiuma (BÁIK) 1991 óta folytatja sziszifuszi erőfeszítéseit az igazgatók munkájának könnyebbé tételéért, elismertetéséért, a vezetők szakmai támogatásáért, véleményalkotásuk érvényre juttatásáért – vagyis az igazgatók szakmai érdekképviseletéért. Megalakulásunk első pillanatától kezdve kinyilvánítottuk, politikamentességünkben az a meggyőződés fogalmazódik meg, hogy a közoktatásnak rendszeremlegesnek kell(ene) lennie. Nem kívánunk változni ebben a tekintetben a közeljövőben sem.

2006. április 27-én, a XVI. Közgyűlésen az **elnökségi tagság megújult**. Dr. Kajati Istvánné Apáczai Csere János-díjas, címzetes igazgató kollégánk (Budapest), volt elnökünk tiszteletbeli elnökségi tag maradt. Az „*elnökségi középhad*” [dr. Bartha Gyula (Acsa), Borosné dr. Kézy Zsuzsanna (Bp.), Cselikné Juhász Ildikó (Pécs), Holságné Csipán Ágnes, jelenlegi elnök (Bp.), Járainé dr. Bódi Györgyi (Bp.), Liptai Emese (Felsőtárkány)] új, lelkes kollégákkal bővült [Güntner Miklósné (Szód), Lőrincz Mária (Heréd), Zavarkóné Hargitai Katalin (Hatvan), Dallos Tamásné (Bercel), dr. Jeszenszkyne Galla Gabriella (Bp.), Gera Zoltán (Bp.)].

A szövetség tagjai körébe örömmel várjuk az intézményvezetők, az intézmények jelentkezését keletről, nyugatról, északról és délről, Magyarorszag legtávolibb zugából is.

A nagy távolságokat az internet legyőzi, a személyes tapasztalatcserét nem pótolhatja semmi. Konferenciáink, szakmai napjaink (regionális is) legjobb meggyőződésünk szerint az általános iskolák érdekeit szolgálják.

Csatlakozzék Ön is, hogy még hatékonyabban, még eredményesebben dolgozhassunk együtt a gyerekeinkért, az iskolánkért, a településeinkért!

További információk: Általános Iskolai Igazgatók Országos Szövetsége – ÁIOSZ, 1122 Budapest, Városmajor u. 59. Tel./fax: 225-0964; e-mail: csipan.agnes@koskaroly.sulinet.hu

Holságné Csipán Ágnes elnök